

ELŐFIZETES

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-basébes petit az egyszerre 30 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1915.

FOSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, július 13

Sikertelen minden olasz offenzíva.

Montenegróiak támadása a hercegovinai határon.

Budapest, július 12. (Hivatalos.) A főhadiszállásról jelentik:

Orosz hadszíntér:

A Bug mentén Busktól északnyugatra csapataink Decewlanynál elfoglaltak egy orosz támaszpontot.

Az északkeleti hárévonat többi részén tegnap sem volt harc. A helyzet változatlan.

Olasz hadszíntér:

A tengermelléki arévonaton az olaszok ismét néhány támadást kíséreltek meg, amelyeket, mint eddig, ezuttal is visszautasítottunk. Így Vermeglianonál és Radipuglianál és a Krn csucstól délre több ponton. A karintiai határterületen az ágyuharc tovább folyik. A Kreuzberg nyeregtől északkeletre emelkedő határhegyeken levő állásaink és néhány tiroli erődünk ellen is tüzel az ellenséges tüzéség. Ellenségnek Col di Lana ellen intézett újabb támadásai úgy meggyúsultak, mint a korábbiak.

Délkeleti hadszíntér:

Az utóbbi időben a montenegróiak a hercegovinai határon élénkebb, de teljesen sikertelen tevékenységet fejtettek ki. Így nemrég ismét mintegy két montenegrói zászlóalj nehéz ágyúkkal való hosszabb lövés után megtámadta határállásunkat Avtovactól keletre. Visszavertük őket. Egyik repülőnk egyidejűleg nagyon sikeresen bombázott egy montenegrói táborot. Tovább délre egy ellenséges zászlóalj a határon át előretört. Csapatunk ellentámadása ezt a zászlóaljat is visszavetette montenegrói területre. Trebinjétől keletre az ellenség a múlt hét kudarca után hasztalan iparkodott nehéz tüzéségi tüzzel hatást elérni. Hófer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Véres harcok

az arrasi temetőért.

Berlin, július 12 (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Az Yperntől délkeletre levő hatvanas számú magaslat északi lejtőjén az angol hadállás egy részét levegőbe röpítettük. Souchez nyugati szélén a szuronyharc előbbre halad. A Soucheztól délre, Arras felé vezető ut mentén fekvő temető, amely már sok vételkedés tárgya volt, ismét a mi birtokunkban van. Tegnap este kemény harc után rohammal elfoglaltuk. A franciáknak három tisztjét és százhatvanhárom főnyi legénységét foglyul ejtettük és négy géppuskát és egy aknavetőt zsákmányoltunk. Combresnál és az ailly-i erdőben az ellenség tegnap este erős tüzéségi előkészítés után ismét táma-

dást kezdett. A combresi magaslaton sikerült az ellenségnek vonalunkba behatolni. Ismét visszavertük. Az ailly-i erdőben az ellenséges gyalogság támadása már állásunk előtt összeomlott. Bau-de-sapli magaslattól északra egy erdőrészt az ellenségtől megtisztítottunk. — Ammersveilernél, Altkirchtól északnyugatra egy ellenséges osztagon rajtaütöttünk. Ellenség árkait 500 méter szélességben betemettük. Csapatunk azután tervszerűen néhány foglyot magukkal vevé, anélkül, hogy az ellenség zavarta volna, állásaikba visszavonultak.

Keleti hadszíntér:

A Suwalkitól Kalvarjába vezető úton, Lipina tájékán csapataink az ellenség előállítását négy kilométer szélességben elfoglalták.

Délkeleti hadszíntér:

A német csapatoknál a harc tér változatlan. Legjobb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A vidék rovására.

Arad, július 12.

Problémáink közül, amelyeket a háboru után való időkre el kell tennünk, a legelső sorban kell elővennünk: a vidék gazdasági függetlenítését a fővárosi hatalmaktól. A vidék pénzügyi kérdései például háromszor annyi betét-tőkét képviselnek, mint a fővárosi nagybankok, de azért minden pénzügyi kérdésben, azokban is, amelyek csak a vidéki pénzügyi kérdéseket érintik, egyedül a budapesti nagybankok döntenek, mindig a maguk jó lakást nem ismerő haszonvágyának javára és mindig a vidék rovására.

Es ugyanígy történik Magyarországon legnagyobb üzleténél: az ideai termés értékesítésénél. Amikor a tavalyi Gabonarekviráló Központ helyébe, amely három-négy nagybankot és két-három budapesti nagykereskedő céget jelentett, a Hadi Termény Részvénytársaság lépett és mikor ez közzétette, hogy „minden megbízható és hitelképes gabonakereskedőnek” ad megbízást, azt lehetett binni, hogy véget ér a monopólium és a szabad verseny fog érvényesülni. Azonban máris kiderült, hogy csak a forma más, a valóság a régi és máris látható: a H. T. R. működése, ugyszólván teljesen a nagybankokat, a budapesti nagy gabonakereskedőket védi és működésének hasznát csak a nagytermelők látják, a kisgazdák nem.

A Hadi Termény Részvénytársaság azt hirdette, hogy minden gabonakereskedőnek ad megbízást arra, hogy részére a gazdától bárhol gabonát vásároljanak. Ez tényleg a szabad versenyt jelentette volna. Azonban, mikor ez a valósághoz jutott, úgy áll a dolog, hogy a gabonakereskedők csak korlátozott mennyiségre kapnak vételi megbízást a H. T. R.-tól. Ebben benne rejlik először az, hogy a budapesti nagy cégek, és a terményüzlettel foglalkozó nagybankok, amelyek a H. T. R. kormányzásában a döntő hatalmat máris magukhoz ragadták, sokkal hamarabb és sokkal több mennyiségre kapnak megbízást, mint a vidéki kereskedők, akiknek megbízásairól még nem tudunk, — másodszer az is, hogy a magasabb buzaár előnyeit a nagyobb mennyiségek termelői fogják élvezni, a közép és kisgazdák pedig nem.

Tudvalevő, hogy azok, akik július és augusztusban eladják a gabonájukat, magasabb maximális árat kapnak, a mely negyven koronánál kezdődik és harminchat koronánál éri el az egész esztendőre szóló harminchat koronás árat. Azonban a gazda hiába lesz kész korábban a buzájával, a negyven, vagy harmincnyolc koronás árat csak akkor kapja meg, ha

vevője lesz rá. Ha júliusban és augusztusban a nagy bizományosok — amint az előrelátható — a részükre kiadott kontingenseket fedezni tudják a nagy uradalmak korábban kiesélt terméséből, akkor a közép és kisgazdák hiába vannak készen, hanem várhatnak, amíg a buza harminchat koronás lesz.

Igaz, hogy a kiskereskedőknek is jogukban van, egy waggon határáig gabonát venni, azonban a kiskereskedő köteles az így megvett gabonát kifizetni, raktárba vitetni, kezelni, azután újra elszállítani, — métermázsánként egy korona jutalék mellett. Nyilvánvaló, hogy ezek az egy koronák a költségeket, raktárbéret és egyéb alig fedeznék és tulajdonképeni keresetre a a fáradság díjazására alig jut belőle valami.

Már magában az, hogy a gabonára a kereskedőknek kell előleget adni, a mellyel várnia kell, míg a H. T. R. — esetleg hónapok múlva, — át fogja ezt venni és a gabonát az előleg levonásával és megtérítésével visszafizeti — nagy fölényt jelent a budapesti cégeknek, a melyek tőke- és hitelerősek és a melyek várhatnak a pénzre. Például ötezer métermázsas kontingenenciánál, a melynél a vidéki kereskedő bruttó ötezer koronát, (tehát tisztán lényegesen kevesebbet) kereshet, a vételár harminchat koronánál száznyolcvanezer korona, a melyből legatöbb száz ezer koronát kell előlegül adni. Száz ezer korona befektetés tehát, a melyet alig lesz mód többször megforgatni, a vidéki gabonakereskedőre a költséggel és fáradsággal együtt ötezer korona keresetet jelent, a mi aligha nevezhető busás üzleti haszonnak.

Azonban ez a rendezés azt eredményezheti, hogy a kisebb gazdák kénytelenek lesznek a maximális áron alul eladni, a nélkül, hogy ebből az árcsökkenésnek a fogyasztó hasznát látná. A nagy bizományosok a maguk kontingensét mindenképp a nagy gazdák útján fedezik, annál is inkább, mert a lebonyolításnak ez a gyorsabb és a könnyebb módja. A vidéki gabona-kereskedő kisebb kontingenst kap és ennek lebonyolítása is gondot okoz neki, a tőkebeletetésnél és a kis kereset mellé állított meglehetősen tág felelősség mellett. A kapott kontingensen túl nem vásárolhat, miután teljesen bizonytalan a felől, hogy azt a H. T. R. át fogja-e tőle venni. Az a gazda tehát, a ki nek pénzre van szüksége, a ki nem várhat a buzájával, már azért se, mert magára sincsen, — kénytelen lesz a maximális áron alul is eladni, mert csak így vállalják majd a kereskedők az átvételi kockázatot. Előrelátható tehát, hogy lesznek a maximális áron alul is eladások; miután azonban a Hadi Termény Részvénytársaság csak egy téle áron bocsátja az orgalomba, a drága kenyeret ez olcsóbbá nem fogja tenni.

Az is meglehetősen furcsa, hogy a malacoknak joguk van a termelőtől is venni, ha minden métermázsas után 1 korona 30 fillért a H. T. R.-nek megtérít; holott az igazság az lenne, hogy a malacok a H. T. R. megbízottaitól vásárolhassanak és ezeknek a jutalékot úgy megfizessék, mint a hogy most a H. T. R. megtéríti.

Ezek azok a főbb sérelmek, amelyek a gabonaértékesítés dolgánál a vidék kereskedelmét és általuk a vidék közép- és kisgazdait már eddig is érintik. A többit majd ezután lehet tapasztalni, hiszen a H. T. R. alig egy hete folytatja működését. Kezdődött a mellőzés már az elején, amikor azt ígérték, hogy Sandor Pál az

Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés mellett egy vidéki kereskedő is benn lesz a H. T. R. igazgatóságában; a vidéki gabonakereskedelmeknek azonban a nagybankok és a budapesti nagy cégek fölös számú képviselői mellett nem jutott hely. Most mindezen bajos lesz segíteni. A háboruban belső harcot vívni nem szabad, nem is lehet. Azonban csodálnunk kellene, ha ennek az elbánságnak keserű emléke a háboru után nem ösztönözné a vidék egész gazdasági életét, hogy a maga lábára álljon, hogy lerázza magáról a főváros önző gyámkodását és hogy a maga nagy erejét fölfelé is kellően érvényesítse.

Mokry Jenőt Kamionka mellett temették el.

(A táborigazgató a legendás százados haláláról. — Aradi honvédhuszártisztek sirjai Galiciában.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 12

Meghalt egy legenda. A hőse a háboru folyamán emelkedett legendás körbe. Az aradiak előtt, akik a daliás huszártiszti rendkívül népszerű alakját igen sok szeretettel vették körül, Mokry Jenő honvédhuszár százados szomorú sorsa képviselte a háborus legendát. Ugy harcolt, mint a mesebeli hős, két karddal, vakmerő bátorsággal rontott az ellenségre, belevágatott tájékozó paripájával a legdurvább golyózáporba és a halál egy ideig elkerülte. A legmerészebb vállalkozásokban vett részt, a mint a háboru elején a „vörös ördög”-höz illet, tréfálkozott, játszott a halállal és amikor utólrta őt a végzet, akkor kezdett körülötte a mese szövődni. Senki biztosan a megsebesülés helyéről, idejéről, módjáról nem tudott. Ahány hír érkezett róla, az mind más-képen mondotta el Mokry százados sorsát. Volt olyan, amelyik azt tudta, hogy Kamionkában egy utcai harcban kapott sebet és az oroszok fogságába került, akik a lebergi kórházba szállították, ahol egyik verzió szerint meghalt, a másik szerint meggyógyult és orosz földre jutott rabságba. A mesemondók egy másik csoportja szerint Lembergben sikerült a kórházból megszöknie, noha sajnos, egyik lábát elvesztette. Bujkált az orosz uralom jármát nyugó városban és várható a hazatérése. Asszony is szerepelt a legendákban, amely az aradiak fantáziáját egy pillanatra sem hagyta nyugton. Betért véletlenül az Ortutay házba egy urinó — szolt a fáma — és meglátta egyik lakás ajtaján Mokry Jenő névtábláját.

— Itt laknak Mokryék — kiáltott fel — ez az a százados, akiről a férjem azt írta, hogy vele együtt van orosz fogságban.

Természetesen távé tették az urinó után az egész várost, de az is természetes, hogy senki sem találta meg. His mi valahányszor csak egy hangot hallottunk fölöle, siettünk a családunkhoz, abban a hitben, hogy a legendás híru százados felől talán ők tudnak olyasmit, amivel a közönségnek soha sem tapasztalt rendkívüli érdeklődést kielégíthetnők. Bizonyosat senki sem tudott, az elterjedt híreknek, a mint ez a legendákhoz illik, soha nem akadt gazdájuk.

Azonban most a legenda meghalt, a meseszövegsnek meg kell szunnie, a fantázia szines

játékát a szomorú valóság megállítja további utján.

A 3. honvédhuszárezred egyik főhadnagya, aki egy előkelő aradi családból nőtt, levelet írt Aradon levő feleségének, amelyben a következő részlet tartalmaz hiteles adatokat Mokry százados sorsáról:

— „Megérkezett hozzánk a harctérről C. A. főhadnagy, aki a törzsnél szolgált együtt S. R. táborigazgatóval. Mindketten résztvettek Lemberg visszafoglalása után a Kamionka—Sztrumlóvánál lefolyt harcokban. A lelkész a tisztikarnak megmutatta azokat a helyeket, amelyeken az ezredünk a múlt esztendőben véres harcokat vívott az oroszokkal. Bajtársaink sírjaihoz is elvezette őket és meghatóttan imádkoztak dabasi Halász Miklós százados és Kulitay Andor főhadnagy földi maradványait magukba záro síroknál, amelyek keresztekkel vannak megjelölve. A lelkész temette el a véres ütközet után a Kamionkánál elesett hősokeket és ő jelölte meg a sírokat. Ugyancsak elmondotta azt is a tisztikarnak, hogy Mokry százados is ő temette el Kamionka mellett lévő egyik kis faluban. A sírja meg van jelölve és bizonyára meg is található még ma is.” Elmondotta, hogy látta amint szegény Mokryt súlyosan megsebesülve az oroszok elhurcolták. A pap az egész orosz uralom alatt Kamionkában maradt. Kintüntetésre van felterjesztve.”

Ezek tehát reális adatok, amelyek a további találgatást és meseszövegszt lehetetlenné teszik. Sajnos, a sejtelmeket erősítik meg, mert mindnyájan úgy éreztük, hogy Mokry kapitány sem orosz fogságba nem eshetett, sem pedig kórházba nem kerülhetett. Mindkettőt kizárja az ő egyénisége. Bizonyos volt, hogy vagy épen kerül haza a harctérről, vagy hősi halált hal. Tizenegy hónapja a véres kamionkai ütközetnek és a legendás százados életjét nem adott magáól. Ez is elégséges lenne annak bizonyítására, hogy a százados hazája védelmében elesett, noha Aradon arra is megesküdtek már emberek, hogy itt jár a városban. Jár, egy hozzá hasonló százados, aki testtartásában, mozdulataiban megtevesztően összecserélhető Mokry Jenővel, akit sajnos, Kamionka mellett egy kis faluban hősi elmulás után eltemetett egy táborigazgató.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A patronázs egyesület választmányi ülése. Vasárnap délelőtt tartotta az Aradi Patronázs Egyesület Urbán Iván báró főispán, elnökele alatt évi rendes közgyűlést, előkészítő választmányi ülést, amelyen az egyesület múlt évi működését Keller Gyula megyei aljegyző, egyesületi főtitkár ismertette. A választmány a számvizsgáló bizottság tagjaivá Embey Ivánt, Szántó Gyulát és Szathmáry Gézát választotta meg. Az elmúlt évben 112 gyermek nyert ellátást a menhelyen, majd ismertette a főtitkár azokat a szerződéseket, amelyeket az egyesület a rabmunka erővel létesített konyhakertészet ügyében kötött Faragó Gyulával, aki a tiszta haszon egynegyed részét az egyesületnek adja a e ölből 10,000 koronát már lefizetett. Rabmunka felhasználásával elvállalta az egyesület Raicu Demeter aradi gazda termésének kieséplését is. Tagfelvételre az elmúlt évben 369 rendes, 261 pártoló, 33 helybéli és 659 vidéki működő tag jelentkezett, akiket az egyesület választmányja a tagok sorába iktatott.

Nem kap municiót Oroszország Amerikától.

(Megállítottuk az orosz offenzívát. Boyanból kivertük az ellenséget.)

— Hivatalos távirati tudósítás. —

Newyork—Bukarest—Berlin, július 12.

Amerika hitelbe nem ad municiót.

Newyork. Miután az amerikai gyárosok Oroszországtól nem tudtak készpénzzizetést elérni, a már hajókra rakott hadiszerszállítmányokat visszatartották.

Olasz lap a municióhiány kiküszöböléséről.

Kopenhága. A Rjeos erősen cenzurázott cikkben szóvá teszi a municióhiányt. Az allegoris stílusban írt cikk végén azt a konkrét indítványt teszi, hogy a municiószállítás ellenőrzését az entent államai, tehát Oroszország szövetségesei, közösen vegyék kezükbe. Az orosz lap minden egyes államból bizottságot kér kiküldeni, amelyek közösen állapítanak meg a municiógyártáshoz szükséges irányelveket.

Ujabb támadásra az oroszoknak se ereje, se kedve.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: A rendkívül nagykiterjedésű északkeleti hadszínter valamennyi szakaszában viszonylagos nyugalom következett be. Az oroszoknak főleg Kraszniktól északra kellett arról meggyőződniük, hogy erősen megerősített állásaik ellenére sem tudják a magyar és osztrák hadsereg arcvonalát áttörni. Ugy valamennyi magyar és osztrák, mint német erő megcsonkítatlan birtokában van a nehéz harcokkal megszerzett állásoknak és joggal néz a legnagyobb bizalommal az események további fejlődésének elébe. Addig pedig, úgy látszik, hogy az oroszok támadásaik megismétléseire sem erővel nem bírnak, sem erre tapasztalataik után kedvet nem éreznek.

Rendezkednek az orosz csapatok.

Budapest. A sajtószállásról jelentik: Ebben a pillanatban elértük azokat a szakaszokat, amelyek az orosz hadvezetőségnek lehetővé tették, hogy megállítsák saját csapatainak visszahúzódását. Ezek a csapatok a Bug mentén és Kraszniktól északra állanak.

Budapest. A sajtószállásról jelentik: A gorlicei áttöréssel megkezdődött hadműveletek stratégiai nyugvóponthoz értek. Elértük a védelmi szakaszokat, amelyek az orosz hadvezetőségnek lehetővé tették, hogy megállítsa saját csapatainak visszahúzódását, a Bug mentén és Kraszniktól északra elügrészetű csapatokat rendezkedve és erős segédszerepekkel ellentámadást kezdhettek. Rohamuknak helyt állottunk és áttörési kísérletüket megúsítottuk. Most a harcok e részén nyugalom van.

Pruthon át nyomtunk be Besszarabiába.

Bukarest. Az Universuinak írják Dorohoiból:

A bukovinai orosz határharcokról egy a helyszínerből érkező személyiség a következőket mondotta el az Univer-sui tudósítójának:

Amint ismeretes, az osztrák-magyar és német csapatok hatalmas offenzívára készülnek az oroszok ellen. Számos osztrák-magyar csapat elegendő municióval és hadianyaggal rendelkezve, néhány rettenetes támadás után, ame-

lyet az ellenség nem viszonzott, az oroszokat Boyanból kiverte és a Pruthon keresztül benyomott Besszarabiába.

Az oroszok, visszavonulva az osztrák-magyar és német csapatok elől, a melyek egyre előbbre mennek, egy pillanatig kritikus helyzetbe látszóttak lenni, az osztrák-magyar csapatok oldalátámadása által.

Abban a veszedelemben torogtak már, hogy elfogják őket. Az utolsó pillanatban azonban municiót és segítséget kapva, sikerült megmenekülniük a veszedelemtől.

Hogyan vigasztalódnak az oroszok?

Berlin. Az angol lapok most már teljes nyíltsággal írhatnak az oroszok vereségéről, sőt pontos térképeken is feltüntetik a cár hadainak futását. Ezen már nem változtathatnak, tehát más téren, érzelmi dolgokkal igyekeznek csökkenteni az angol nép megröszécsését. Ime két pétervári hír, amelyet a Times közölt s amelyet a francia lapok is sorra átvettek.

Egy amerikai úriember, Mac Cormick magasztalással teli levelet írt a Timesnek arról, milyen szépen viselkedtek az oroszok Galiciában, Przemyslben, Lembergben s a Kárpátokban is — gyöngéden bántak az emberekkel. Rendes utcai jelenet volt, hogy orosz katonák cukorral etették, krajoárral halmozták el a kis gyerekeket és nevetve halgatták, amikor a galiciai gyerekek az osztrák himnusz énekeiték. Lembergben nem harácsoltak, mulatságból nem okoztak károkat. Bobrinsky gróf, Galicia volt orosz főkörmányzója, napjában tízenyolc órát dolgozott. Röviden: Oroszország büszke lehet azokra a katonáira, akik Galiciában harcoltak.

Ezek után a hajmeresztő hazugságok után, íme a másik pétervári tudósítás, amely az előbbinél nyilván még százszor alaptalanabb:

A német foglyok kijelentései szerint a német seregben pusztítóan lépett föl az elmebaj és az öngyilkosság, amely különösen Mackensen seregében szedi áldozatait.

Borzalmas vereségeik után tehát ezekkel az együgyűségekkel vigasztalják magukat az oroszok. Nem is illendő őket ebben a kisedő játékukban megzavarni.

Mi a дума hivatása?

Páris. A Temps pétervári levelezője jelenti, hogy Rocianko, a дума elnöke, a moszkvai újságíróknak azt mondta, hogy a legközelebb összeülő дума fogja megállapítani az egész országra nézve az irányvonalakat. A дума munkálatainak főtárgya az ország militarizálása lesz. Rocianko kijelentette, hogy a kabinetben törvényt változásokat az egész országban nagy megelégedéssel fogadták. A pétervári tudósító jelenti továbbá, hogy az ipari militarizálás moszkvai bizottsága csütörtöki összejövetelének az első ülésén Moszkva egész ipari kerületének képviselői részt vettek.

Hogyan fest az igért lengyel szabadság?

Pétervár. A Novoje Vremja azt írja, hogy az orosz-lengyel kérdés az orosz és a lengyel testvérnép szívében ugyan már elintéztét nyert, mindamellett egyes formáságok hátra vannak. Lengyelország nem szabadságot fog kapni, hanem megegyesik Oroszországgal az orosz kettős sas oltalma alatt. Ilyen körülmények között a lap sikert kíván az orosz-lengyel bizottság működéséhez.

Kokovcevez pénzügyminiszter?

Kopenhága. Az orosz miniszterválsággal kapcsolatosan jelentik, hogy a cár a főhadiszállásról levelet intézett Kokovcevez volt miniszterelnöknek. Miután a futár az exminiszterelnököt nem találta szentpétervári lakásán, vidéki birtokára utazott utána. A politikai körök véleménye szerint a cár Kokovcevet pénzügyminiszternek szemelte ki. Azt hiszik, hogy az államférfi elfogadja a pénzügyi tárcát.

VÁROS ÉS MEGYE

Háromszáz holdas városi bérlet szerződése. Kristyóry János a városi háromszáz hold földet bérel. Mivel jelenleg katonai szolgálatot teljesít, arra kéri a várost, hogy bontsák föl a több évre szóló szerződését és engedjék el a bért a be nem vetett területre. A gazdasági szék ma elhatározta, hogy a szerződés fölbontási kérelmet támogatja és javasolni fogja a közgyűlésnek a be nem vetett terület bérének elengedését is, ha a többi terület haszonbérént Kristyóry pontosan megfizeti.

A Maros-sétány kijavítása érdekében a város tanácsa árlejtést hirdet és a gazdasági szék mai üléséből megkeresik a városi mérnöki hivatalt, hogy készítse el a pályázat műszaki föltételeit.

Árlejtés a városi földekre. Arad város gazdasági széke mai ülésén elhatározta, hogy a városi földekre az árlejtést jövő hó 12-én és 13-án tartja meg.

Folytatólagos sorrendje az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1915 évi július hó 14-én d. n. 4 órakor tartandó rendes navi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. 33. A tanács beterjeszti a fertőtlenítő intézet szabályrendelet tervezetét. 34. U. az Tencziinger Károly városgazdának 600 korona személyes pótlék utalványozása iránti kérvényét. 35. Zinszky István és társa cég a város részére szállítandó nyomtatványok árából elengedett 42 százaléknak a szerződésből való törlése iránt. 36. Kristyóry János k. haszonbérlet alóli felmentése iránti kérelme. 37. A tanács előterjesztése a Nagyvaradi ut. egy részének újabb burkolása tárgyában. 38. A tanács előterjesztése öv. Cseteozon Lázár ny. hivatalosra öv. öv. nyugdíjaztatása tárgyában. 39. U. az öv. Tarcsai Mihályné rendőrtizedes öv. öv. nyugdíjaztatása tárgyában. 40. U. az Dani János I. oszt. v. n. szedő nyugdíjaztatása tárgyában. 41. U. az Theisz János II. oszt. gépező nyugdíjaztatása tárgyában. 42. U. az öv. Koczian Jánosné ny. adóvégrehajtó öv. öv. nyugdíjaztatása tárgyában. 43. U. az Szappanos Agoston városi ács nyugdíjaztatása tárgyában. 44. Szatmáry János törvényhatósági bizottsági tag indítványa tűzifaanyagok maximumis árának megállapítása iránt.

Triesztet nem fenyegeti veszély.

Az olasz vezérkari főnök-helyettes utazásai. — Nem adnak pénzt az olasz hazafiak.

Távirati tudósítás.

Budapest—Genf—Chiasso, július 12.

Triesztbe visszahelyezett konzulátus.

Budapest. A Pester Lloyd jelelenti: A trieszti német konzulátust ideiglenes helyéről Laibachból Triesztbe visszahelyezték.

Repülőgépeink Cormons felett.

Milanó. A Secolo jelelenti, hogy egy osztrák és magyar aeroplán megjelent Cormons felett és a helyőrség heves tüzelése ellenére, két bombát dobott le, majd sértetlenül visszavált az osztrák-magyar táborba.

Az olaszok kiűrik Lybiát.

Genf. Francia lapok jelentése szerint a lybiai csapatok helyzete kétségbeesett. Az egész expedíciós sereg Garlán sikráján (a tengerpart mellett) és Gadames oázisában van koncentráva.

Tunisz felől erős benszülőtt csapatok nyomulnak az olaszok ellen, akik a tengerhajózás szünetelése miatt nagy inséget szenvednek.

Ha erős flottasegítség nem érkezik, a lybiai csapatok csakis elszállítás révén menekülhetnek meg a teljes megsemmisülés elől.

Az olasz hadikölcsön kudarca.

Chiasso. Az olasz hadikölcsönre eddig mindössze háromszázmilliót jegyeztek. A tőkepecnyesek visszahúzódnak s azt hozzák fel indokul, hogy miután a háborút Anglia akarta, adjon Anglia pénzt is. Ismeretes, hogy a nizzai pénzügyi tárgyalások sikertelenek maradtak. Anglia csak akkor adott volna pénzt, ha Olaszország a Dardanelláknál és Flandriában is azonnal beavatkozott volna.

A szerény Cadorna.

Bern. A turini Stampa római levelezője azt írja, hogy az olasz hivatalos jelentések a kormány tudtával csak kivonatolják a harcéri eseményeket. A hadvezetés most örvendetes részleteket közölhetne a tolmácsi harcokról, de csak akkor akarja publikálni a győzelmeket, amikor az akció teljes befejezést nyer.

Tanácskoznak az entente hadvezérei.

Bern. A francia lapok egyértelműleg jeleltek, hogy Torro tábornok, az olasz vezérkar főnökének helyettese azért volt Párisban, hogy a francia hadvezetésével és a kormánnyal megállapítsa azokat a feltételeket, a melyek alatt Olaszország kész segédesapatokat küldeni a nyugati harctérre. Itteni diplomaták, a hadviselő felek képviselői épúgy, mint a semleges államok diplomatái a leghatározottabban meghazudtolják ezt a hírt, amely nem egyéb, mint a francia kormány jámbor vágya.

Az olaszok nem teljesíthetik ezt a kívánságot, mert a hadműveleteik az Alpokban és az Isonzonán nagy gondot okoznak az olasz hadvezetésnek, hiszen olyan fordulatot vettek, hogy komolyan számítani kell kelet és észak felől jövő ellenséges offenzívára. Sokkal valószínűbb, hogy Porro tábornok francia utazásának az volt a célja, hogy felvilágosítsa a francia hadvezetést arról, hogy Olaszországra nézve egyenesen ügyilkosság volna, ha segédesapatokat küldene a francia harctérre.

Lugano. Porro tábornok az olasz vezérkar főnök-helyettese Joffreval és Frenchsel tanácskonzi fog. Utját Olaszországban katonai és politikai szempontból jelentős eseménynek tartják.

Olaszország és a Dardanella akció.

Páris. Hanotaux a Figaro-ban úgy nyilatkozott, hogy itt az ideje Olaszország beavatkozásának a Dardanellák ostrománál, hogy a szövetségesek készen legyenek Konstantinápolyal. Franciaországnak sürgősen szüksége van arra, hogy keleten eredményt érjen el, Konstantinápoly igen döntő fontosságú. Minden pillanat, a mely közelebb hoz az elhatározó sikerhez, fontos. A balkáni államok inzadózó és bántó magatartása késlelteti Törökország pusztulását. Az entente-nak fontos érdeke, hogy az akció minél hamarabb sikerrel végződjen, mert minél rövidebb ideig tart a küzdelem, annál kevesebb áldozatba kerül. Olaszország hajlandó és képes is segítségül jönni, miért tehát a késlekedés?

Az Amalfi pusztulása.

Lugano. A Secolo jelentése szerint az Amalfin kilencszáz ember volt, akik közül ötszázat megmentettek. A jelentés Olaszországban nagy megdöbbenést keltett, miután nyilvánvaló, hogy ha a cenzura ezt a jelentést átengedte, a többi négyszáz meghalt.

Kolera Velencében.

Genf. Az Avanti jelelenti, hogy Velencében kolerajárvány dühög.

Ghenadievet

letartóztatták.

(Ítélet a szófiai bombapörben.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Szófia, július 12.

A bolgár távirati iroda jelelenti: A városi kaszinóban elkövetett merénylet ügyében a katonai törvényszék tegnap hozott ítéletet.

A törvényszék két vádlottat Anastasov Vikentit és Santov Izót kötél általi halálra, egy harmadikat Iliev Georgit kiskorúsága miatt csak husz évi fegyházra, egy negyediket, Manovot, aki beismerő vallomást tett, tíz évi fegyházra, két másik vádlottat, akik beismerő vallomást tettek és az összeesküvő bandát leleplezték, hat és öt évi fegyházra ítélte. A hetedik vádlottat felmentették.

Az ítéletet huszonnégy órán belül semmiségi panaszt terjeszthetnek elő.

Ezenkívül bünvádi eljárás megindítását határozta el a törvényszék a fővádlott Anastasov felesége ellen, aki szintén részes a király elleni összeesküvésben, továbbá Ghenadiev, volt miniszterelnök ellen, aki a tárgyalás folyamán bevallotta, hogy a fővádlottnak többször adott kisebb-nagyobb pénzüsségeket, amelyeknek hovaforrását a törvényszék nem találta elég tisztázottnak.

Az ítélet mély benyomást tett.

Szófia. Ghenadievet, a ki ellen a bombamerénylet során tett vallomása alapján bünvádi eljárást indítottak, letartóztatták.

Tango Egisto Aradon.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 12.

Két elegánsan öltözött, érdekes arcu fiatalember tűnt fel ma Arad utcáin. Meglátszott rajtuk, hogy idegenek, de inkognitójukat nem sokáig tudták megörizni. Alig mentek végig egyszer a korzón, mindenki tudta már, hogy a fiatal emberek egyike Tango Egisto, a magyar királyi operaház első karmestere, aki De Sanctis ének-mester kollegájával együtt rándult le néhány napi pihenőre Aradra. Az utazás teljesen magánjellegű, nem hivatalos m. szögében tartózkodik Aradon a karmester, hanem csupán azért, hogy baráti látogatást tegyen aradi művészkollegájánál.

Tango mester érdekes egyénisége során foglalkoztatta az utóbbi időben a fővárosi sajtót. Olasz származása miatt heves támadásokban volt része, a budapesti lapok egy része erős kritikát gyakorolt a karmester felett, aki az olasz háború kitörése után adótlás útján megszerezte a magyar állampolgárságot és így megmaradhatott előkelő pozíciójában, melyet ellenfelei megingatni igyekeztek. Azóta lecsendesedtek már személye körül a felkavart hullámok és Tango mester most Aradon pihenni ki az utóbbi hetek izgalmaiból.

Az Aradi Közlöny munkatársának alkalma volt beszélgetést folytatni a híres karmesterrel, aki azonban érthető okokból igen tartózkodóan nyilatkozott:

— Politikáról, kérem, inkább ne beszéljünk. Már annyi kellemetlenségem volt, igazán nem kívánok belőle többet. Legjobban szeretném, ha nem irnának rólam, semmit, hisz már olyan borzasztó sokat szerepeltem az újságokban.

A hírlapi támadásokról így nyilatkozott Tango mester:

— Valóban furesa volt, hogy mikor világháború van, és nap-nap után annyi izgalmas, fontos esemény történik, akkor a budapesti lapok napokon át hasábokat szenteltek az én személyemnek. Ami különben engem illet, én nem sokat törődtem az egésszel. Cselédpletykák... még csak foglalkozni sem érdemes velük. Amint tudhatja, az operánál vagyok még és ott is fogok maradni.

Érdekes, hogy az operaház neves tagjai Aradra való érkezésük után azonnal jelentkeztek a rendőrségen, s hogy minden esetleges kellemetlenséget elkerüljenek, már Budapesten a belügyminiszteriumban bejelentették utazásukat. A belügyminiszterium megadta az engedélyt, egyben értesítette az aradi rendőrséget is a két olasz utazásáról, s így Aradon a rendőrségen már várták a budapesti vendégeket.

Katonai őrségek felhasználása mezei munkára. Budapest. Illetékes helyről közlik, hogy az aradai szabadságolásokkal kapcsolatban a hadügyminiszter rendeletileg tudatta az összes katonai parancsnokságokkal, hogy a hadsereg körletén kívül vasut biztosító szolgálatot teljesítő építmény és pályaudvarok segélyessége szabad idejében az illetékes vasut-biztosító osztag parancsnokságok utasításaihoz képest a legközelebb eső körletekben mezei munkára igénybevehetők. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Románia nem vesz részt a háboruban.

(A minisztertanács határozata. — Vesztebe rohanna az ország az entente oldalán. — A román félhivatalos lap a ruszofilek ellen.)

Távirati tudósítás.

Bukarest, július 12.

A legutóbb megtartott minisztertanácsról az „Inainte” a következőket jelenti:

— Bratianu miniszterelnök ismertette a kormány tagjaival a külügyi helyzetet. Amennyire mi tudjuk — írja a nevezett lap — Románia a háboruban való részvételéről egyelőre szó sincs.

A négyesszövetség azon lenyegedőzése, hogy ő semmiért sem áll föl, ha Románia nem írja alá a szerződést és egy bizonyos időpontig nem lép akcióba, eredménytelen maradt. Erre vonatkozólag a kormány egyik tagja ezeket mondotta:

— Mi kis ország vagyunk és nem szabad, hogy abba a hibába essünk, amelyet Olaszország elkövetett.

A minisztertanács különben megvitatta a terménykiviteli kérdést is.

Román tábornok a négyesszövetség ellen.

Bukarest. Az „Universul” ma délután ideérkezett száma „Przemysl-Lemberg-Krasznik” címmel hosszabb cikket közöl Mustata román tábornoktól.

A román tábornok cikkének bevezető soraiban megemlékezik a kraszniki győztes harcokról, amelyeket az osztrák-magyar csapatok a múlt év augusztus havában vívtak az oroszokkal szemben, azután pedig megírja az orosz tulerő reakcióját, Oroszország kiűrését és majdnem az egész Galícia elfoglalását.

Ezek után ismerteti az osztrák-magyar és német hadsereg két hónapos offenzíváját, amely után olyan győzelmekről beszélhetünk — írja Mustata tábornok — amelyeket eddig nem mutat fel a világtörténelem.

Elismeréssel és csodálattal adóztatunk azoknak a csapatoknak és annak a hadvezetésnek — írja a román tábornok — amelyek ilyen tényeket tudtak teremteni.

Mustata tábornok rendkívül érdekes cikkét az alábbiakkal fejezi be:

— Osszefüggésben a harcéri helyzet jelenlegi állapotával, arról beszélni, hogy Románia azonnal, vagy a közeli időben akcióba lépjen a négyesszövetség mellett, tisztára ürültség.

Még abban az időben is, amikor az orosz hadsereg nem állott a teljes katasztrófa előtt, Románia segítségével egy olyan hadszínteren, ahol az emberek milliói állanak egymással szemben, majdnem olyan hatással lett volna, mint amikor a tengerbe egy követ dobunk.

Es most, a román hadseregnek, amely segítségére megy az oroszoknak, mint a villámnak, úgy kellene futnia az oroszok után, hogy elérje őket.

Ma követelni Románia akcióbalepését az oroszok mellett, egyet jelent az országot nemzeti veszedelembé dobni. Valóban, a mi drága hadseregünk nem érdemli meg azt, hogy a Kárpátokban találja meg a sírját. De megérdemli azt, hogy ha vitéz tisztjeinek és katonáinak a harcmezőre kell menniük, ne legyenek kitéve a biztos veszedelemnek, hanem a dicsőséggel koronázott visszatérésnek a megnagyobbított országba.

Oroszország katonai balsikerei.

Bukarest. Bratianu miniszterelnök személyes organuma, a hivatalos „Independance Roumaine” vezető helyen figyelemreméltó cikkben foglalkozik Oroszország belpolitikai krízisével.

— A hatalmas birodalom — írja többek között — katonai balsikereket halmoz föl, egyiket a másik után, ami onnan van, mert nagyon is rábízta sorsát bajonettjeinek számára és nem épített az egész nemzet morális erejére. Oroszországot kétségtelenül krízis fojtogatja, amelynek első következménye a kabinet átalakítása volt. Ez azonban csupán az első lépésnek tekinthető az általános elégedetlenség elnyomására, amely ezt az óriási szociális testet rázni kezdi. Oroszország legközelebbi jövője attól a szellemtől függ, amely szerint a cár új tanácsadói hálátlan örökségüket kezelni fogják. Feladatuk azonban még súlyosabbá válik, ha a csatateri fekete szeriák száma növekedni fog.

Megcáfolt ruszofil hazugságok.

Bukarest. Az „Independance Roumaine” írja:

— A Dimineata tegnapelőtt feltűnő beütéssel kivonatot közölt egy állítólag a Norddeutsche Allgemeine Zeitung-ban, a német kormány hivatalos lapjában megjelent cikkből. A Dimineata szerint a német császári kormány hajlandó volna lemondani minden eddig elfoglalt területről és békét kötni.

— Mi — írja a hivatalos román lap — hasztalan keressük ezt a cikket, vagy ennek kivonatát az osztrák-magyar-német sajtóban. Sehol sem találtuk. Ma azonban megkaptuk a Norddeutsche Allgemeine Zeitungot. Sehol egy szó sincs békefeltételről, vagy a hódított területről való lemondásról.

A német újság szeket írja: Németországban általában azt hiszik, hogy Franciaország, Anglia és Oroszország előbb, vagy utóbb meg fognak győzödni arról, hogy katonai helyzetük nem javul többé és mit sem használnak nekik, ha a háborút folytatják. A német szociálisták manifesztuma is ebből az álláspontból ered. A német nép türelmesen várja a pillanatot, amikor ellenfelei hajlandók lesznek katonai helyzetük következményeit levonni.

— A mint látni való — fejezi be cikkét a román kormány lapja — ezen részlet egyetlen vonatkozásban sem egyezik meg a Dimineata által regisztrált részlettel, a melyet ez a lap maga talált ki.

Bukarest, július 12. Filipescu Miklós jessyi pártbívei „Evenimentul” című lapjának jelentik Bukarestből:

— Illetékes helyről kapott információ alapján közöljük, hogy az orosz kormány a Bánát-kérdésében is hajlandó engedni. Boklevszky bukaresti orosz követ ebben az értelemben meg is tette előterjesztését Bratianu miniszterelnöknek, a ki azonban ekkor egy újabb feltételt terjesztett elő.

A miniszterelnök kijelentette, hogy Románia, dacára annak, miszerint összes követeléseinek eleget tettek, még sem léphet addig akcióba, míg a Franciaországban és Olaszországban eszközölt összes munició- és hadianyag megrendeléseit el nem készítették és az országba el nem küldötték.

Ezek között a megrendelések között van többek közt az egy és fél milliónyi löveg, a melyet francia gyárban rendeltek meg.

Igy vigasztalják magukat ruszofilek Romániában, illuziókkal.

A ruszofil statiszták.

Berlin. A Vossische Zeitung bukaresti külön tudósítója Rudolf Rotheit jelenti lapjának: A színpadon átvonuló „csapatömegekre,” amelyek egymásután újra és újra megjelenő ugyanabból a néhány statisztából állanak, élénken emlékeztetnek a bukaresti harci párt viselt dolgait. A háborúra uszító lapok vérvörös irással hívják föl a háboru minden barátját a legközelebbi gyűlésre. A felhívást aláírták a Nemzeti Akció ligája, a Kulturliga, az Erdélyi liga, a Bukovinai Szövetség, a Patrióta akció, az olasz-román szövetség és a Latin Egyesülés. Beavatatlanok azt bíhették, hogy fél Bukarest részt vesz a nagygyűlésen. Valójában pedig mindössze néhány emberről van szó, akik különféle egyletekben szerepelnek és hogy nagyobb súlyt, adjanak tevékenységüknek, legalább annyi egylet cégére alatt szerepelnek, ahányan összesen vannak.

Románia akcióba lépése most lehetetlen.

Bukarest, július 12. Egy Buzteuban megtartott konzervatívparti gyűlésen igen érdekes beszédet mondott a Marghiloman-párti C. C. Arion, Románia egyik legszármottevőbb politikusa.

— Azt gondolom, — mondotta Arion — és ezen véleményem általános, hogy Románia ezidőszaki akcióbalepése lehetetlen. Nem a kívánságok, nem az aspirációk, sem a szívek dobogása határozzák meg egy ország külpolitikáját. A ma legyőzött Oroszország mellett hadbavonulni teljes lehetetlenség. Mert mit kell tekintetbe venni? Egyedül és kizárólag az ország érdekeit. Ez a legfőbb törvény.

Németbarátnak, oroszbarátnak, vagy akár franciabarátnak lenni, mielőtt mindenekelőtt románok lennénk, bűn a román néppel szemben. Az ország jövőjét kockára dobni, valamely idegen ránt érzett rokonszenyből, szolidaritási érzelemből egyik vagy másik hadviselő fél iránt, még ha az egy fajból való is velünk, merénylet a saját hazánk ellen. A franciák, angolok, oroszok és olaszok a saját érdekeiket, jövőjüket és aspirációikat védik. A mostani rettenetes vérontásból a nagy államok részben megerősödve, részben meggyöngyölve fognak kikerülni, de azért nagy államok fognak maradni. A kis államok részére azonban a veszély,

sokkal nagyobb és nálunk már a vérsó egzisztenciáról van szó. És nem létezhetik nép, amelytől ezt az áldozatot kívánni szabad volna. Ki kívánhatná ezt tehát Romániától? Melyik román menne ma könnyű szívvél egy katasztrófa elé? Ennek dacára néhány türelmetlen forradalom után kiabál! De nem lesz forradalom. Én különben sem hiszem, hogy ezt valaki őszintén kívánná! Tehát egyetlen törvény irányíthat csak bennünket külső politikai megatartásunkban: egzisztenciánk, jónak és Románia érdekei.

Albánia sorsa a háboru után.

Stockholm. A Rjecs közlése szerint mértékadó pétervári körökben a közel jövőben nem várnak változást a balkáni helyzetben és a Balkán-államok politikájában. Bulgáriával és Romániával a tárgyalások nem haladnak előre, Görögországgal pedig a parlament egybehívásáig megszakadt a tárgyalás. Albánia sorsáról orosz diplomáciai körökben úgy vélekednek, hogy a görög és olasz foglaltságokat a nagyhatalmak Ausztria-Magyarország és Németország kivételével tudomásul veszik. Másként áll a helyzet Skutarinak Montenegró által történt megszállásával, mert a háboru végén Skutari sorsára nem az lesz a döntő, hogy kinek a birtokában van.

Bulgária megegyezik Törökországgal.

Közn. Szófiából jelentik, hogy a törökök készek területi engedményeket tenni. A vitás pont Drinápoly ma vidékének elhatárolása, amely Törökországé marad. Törökország Karagácsot pályaudvarával együtt Drinápoly vidékéhez akarja csatolni, Bulgária ezt ellenzi, mert ezáltal megszakadna a közvetlen összeköttetés Ujbulgáriával.

Balkán uralkodók találkozása.

Berlin. E hó folyamán a román és a bolgár király találkozni fog Konstanstin görög királlyal Athénben. Az eredeti terv az volt, hogy a három balkáni király Bukarestben jön össze, de a görög király betegsége miatt ez a terv elmarad. A királyokat a külügyminiszterek is elkísérik.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Kedd: Kürthy Sári szubrettprimadonna felléptével „Lányvásár” operette.

Szerda: Dióssy Nusi, a Vigaszínház primadonnájának fellépésével „Kis gróf” operette.

Csütörtök: Dióssy Nusi felléptével „Zauzai k. a.” operette.

Péntek: Dióssy Nusi felléptével „Elvált asszony” operett.

Szombat: Dióssy Nusi fellépésével „Mozikirály” operett.

* Kürthy Sári vendégfellépése. A cigányprimás Sári a p. rádés szubrett szerep alkalmas, hogy a színésznő tehetségét minden oldalról bemutassa. Kürthy Sári joggal ambiciózus, hogy ezen szerepben mutatkozzék be az aradi közönségnek. A társulat szerződöttes célból léptette fel nyilván azzal a szándékkal, hogy a szerződöttes célból vendégszereplések sorozata alatt a közönség különböző zsánerű szubrettekkal ismerkedjék meg, az összehasonlítás annál aktuálisabb, mert ugyanezen szerepben csak nemrég mutatkozott be egy másik vendégművésznő. Kürthy Sári jó hírek előzték meg, csupa biztató ígéretek. Ő maga élénken mozog a színpadon, látszik, hogy rutinja sok, a siker érdekében mindent elkövetett. Tancát több ízben megújították, a közönség igen jól mulatott, sokat is tapsolt. Új volt Barics az öreg Rác Pali szerepében és komoly művészi alakítást produkált, a partitúra szépségeit meleg baritonján keresztül teljes egészében érvényre juttatta. (W. K. dr.)

* Pataki Vilma Temesvárra szerződött. Pataki Vilma, az aradi színtársulat énekesnő-primadonnája aláírta a szerződést, amely szeptembertől Komjáthy János temesvár-budai színtársulatához köti. Pataki két év óta tagja az aradi színtársulatnak, ahol mindig sikerrel és tetszéssel találkozott fellépései.

* A színház hírei Dióssy Nusi az aradiak dédelgetett kedvence, a Vigaszínház ünnepekt primadonnája szerdán kezdi meg négy estére tervezett vendégjátékát. Dióssy Nusit mindenkor örömmel látja az aradi közönség a színpadon és különösen most, a mikor legkedvesebb szerepében vendégszerepel. Szerdán első fellépése „A kis gróf” operett, csütörtök „A Zauzika”, melynek budapesti óriási sikerét Dióssy páratlan művészete tette lehetővé, pénteken az évek óta nem adott „Elvált asszony” főnői szerepét játssza, míg szombaton bucsufellépésül, a „Mozikirály” van műsoron. Kürthy Böske szubrett primadonna kedden lép fel másodszer szerződöttes célból, mint vendég. Előkészületben: „Éjjeli űr” bohózat és „Vándorfejszék” operettujdonosságok, melyekből a próbák megkezdődtek.

* A lagúnák titka. (Nagy bűnügyi történet az Urániában.) A lagúnák városa, Velenze, nemcsak a szerelmeseknek, hanem a gonosztevőknek is valóságos eldoradoja. Már az ősi időkben a gyilkosok, a gonosztevők titokzatos bűntetteit elrejtették folyton rémületbe a lakosságot. Ez ilyen érdekes bűnügyi történet mutat be a színház. A történet kezdete évszázadokra nyúlik vissza, midőn az Origo család fejének menekünie kell és kincsét elrejtí. Néhány évszázaddal később a család egyik leszármazottja, egy berlini bankár özvegye, megszerzi ősei kastélyát, melyet természetesen a bankona már kísértetekkel benépesített és tényleg éjjente titokzatos alakok járják be a kastélyt és amikor a szellem eltűnik, vele együtt eltűnnek a grófok drága ékszerei is. Orgus detektívét kéri fel a titok megfejtésére, ki meg is találja a dolog nyitját, kutatásai közben rá akad a család elrejtett ékszereire és kincseire is. Nemcsak van az éjszakai lakosoknak is.

de azok egérutat nyerve még idelekorán elmenekülnek. — Mészahetek ellenőre, sláger, legközelebb az Urániában.

Aradmegyei földbirtokos hősi halála.

(Juhász Arpád elesett a montenegrói harcokban.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 12.

Ismét szomorú hírt jelentenek a harctérről, smét egy munkabírása teljében álló élet semmisült meg, ismét egy aradi fiatalember halt hősi halált: Juhász Arpád gazdasz, Löwy Márkus apateleki dúsgazdag nagybirtokos fia, Ranschburg Sándor aradi borkereskedő sógora, akit számtalan rokoni kötelék fűzött Aradhoz.

Juhász előbb mint tartalékos hadnagy, majd mint tartalékos főhadnagy a háboru kezdete óta buzgó és odaadással tett eleget hazafiai kötelességének, végigküzdötte a véres harcokat anélkül, hogy állomáshelyét csak egyszer is otthagytta volna. Legutóbb a montenegrói harctérré vezényelték a miután ott relative nyugalom uralkodott, gyakran kereste fel övéit harctéri levelekkel. E héten érkezett utolsó levele, melyben biztosította édes apját, hogy jól érzi magát s napjai pihenésben telnek.

E hét közepén azonban a montenegróiak ismét előtörést kíséreltek meg, mint arról a hivatalos jelentés is megemlékezett. Az egész mozgalom csak egy nap és éjszaka tartott, de a lokális jelentőségű harcokban súlyos sebet kapott Juhász Arpád. Menthetetlen volt, amikor az avtováci hadikórházba szállították a háboru orvosai rögtön megoperálták, életbenmaradása érdekében mindent megtettek, néhány óra múlva kiszenvedett.

Tegnap a délutáni órákban érkezett meg a szomorú távirati hír Apatelekre. Apatelekről az nap utazott haza Aradra az elesett főhadnagy nővére, Ranschburg Sándorné, akit a Hírbír megérkezése után táviratilag visszahívtak szüleibez Apatelekre. Amikor az uriaszszony távirati értesítést — amelynek okát nem közölték — megkapta, kétségbeesetten sietett nagybátyjához, Tisch Mór dr. városi főorvoshoz abban a hiszemben, hogy otthon történt valami katasztrófa. Az állomási katonai kirendeltség előzékenysége folytán Tisch dr. telefonösszeköttetésbe léphetett az apateleki állomásfőnökkel, akitől aztán az aradi rokonok megtudták a szomorú valót.

Juhász, aki sürűn irt aradi ismerőseinek is, leveleiben többször tanujelét adta balsejtelmének. Csak a múlt hetekben érkezett tőle egyik legjobb barátjához, Tárnoky Miklóshoz az aradi villamostelep igazgatójához egy levél, amelyben a következőket írta:

— Tegnap temették el hős kapitányunkat Z—t. Fájt e talpig becsületos, jó gazdát utolsó útjára kísélni. Ma délelőtt az összejövetelen elhatároztuk, hogy emléktáblát emelünk sírján. Már egyszer megírtam, most ismétlem, ha sorsom nekem is ezt rendelné, ne hagyjatok itt, hanem vigyetek haza, hadt legyek köztetek.

A szomorú sejtelmek im valóra váltak. A család respektálja a hősi halált halt főhadnagy utolsó óhaját, háboru ma este táviratilag értesítették a családot, hogy Juhász Arpádot ma délután Avtovácon eltemették, márintézkedés történt hogy holttestét hazaszállítsák. Juhász Arpád egyetlen fiúgyermek volt atyjának, a szerencsétlen játéka a véletlennek, hogy atya kétfivérének egyetlen gyermekei is a harctereken laktak fiatal halálukat.

„Mégis csak nagy ember ez a Tisza herceg.”

(Oxfordi orvos Aradon. — Egy román diák Angliáról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 12.

Az Aradi Közlöny tudósítójának alkalma volt hosszabb beszélgetést folytatni egy Aradra érkezett román fiatal emberrel, aki a háború egész tartama alatt Angliában élt és csak július 2-án hagyta el Londont. A román fiatal ember, aki az oxfordi egyetem hallgatója, élményeit, tapasztalatait és véleményét a következőkben foglalta össze:

(Oxfordban.)

— Tavaly nyáron nem mentem haza szüleimhez, mert a szünidőt is orvosi tanulmányaimnak akartam szentelni. Közben, augusztus negyedikén megtörtént a hadüzenet és mivel a mozgósítás miatt a vonatokon nem lehetett utazni, kénytelen-kelletlen, ott vártam be a tanév kezdetét. Azóta nem is voltam itthon.

— Oxford — talán tudja — gyönyörű hely és az egész város jóformán egy nagy iskolatelep. Az orvosi fakultást nagy, kitűnően felszerelt klinikák egészítik ki. Ezeket a klinikákat már szeptemberben használatba vette a hadvezetőség. A belgiumi harcok első sebesültjeit, a mi kórtérmeinkbe hozták. Professzorainknak, mi, az utolsó év hallgatói is segédkeztünk a nagy munkában. Egyébként ezen a részen, gyakorlatilag sokat tanultunk, főképp a sebészet terén.

— A betegekhez engem nem szívesen engedtek. Nem azért, mert román vagyok, hanem azért, mert az összes semleges állambéli diákokra rossz szemmel néztek és azért is, mert én sohasem titkoltam, hogy ereimben magyar vér is folyik és hogy családom egy része, ma is Magyarországon Aradon él. Gyakran intéztek hozzám kérdéseket Magyarország közjogi helyzetére vonatkozólag. Ezen a téren még a jogi fakultás tanárai is egészen tudatlanok voltak. Később többször előfordult, hogy ostoba és rosszakarátu híreket terjesztettek a magyarokról, ilyenkor én hevesen kikeltem ellenük. De meg kell állapítanom, hogy a magyarokról általában szimpátiával beszéltek, sőt egyik asszisztensünk — angol ember — mikor a nagyszerű kárpáti harcok folytát, ezt mondta nekem.

— Mégis csak nagy ember az a Tisza herceg! (Megjegyzem, hogy ők Tisza grófot mindjárt a háború elején herceggé avatták, hogy miért, azt ők sem tudják.) Mégis kiküzdötte a Kápatok védelmét. Kár, hogy Tisza nem hadvezér. A magyaroknak kár.

(Stratégiai tanszék?)

— November végére minden hely megfűtött a klinikáinkon. Az előadásokat egészen elhanyagoltuk, a tanárok is, meg mi is, mindég a sebesülteinkkel voltunk elfoglalva. Főképpen az Autwerpen alól hozott sebesültek állapota volt súlyos, aztán meg a hosszú szállítás alatt nem kezelték eléggé a sebeket, úgy, hogy igen sokan intenciával kerültek hozzánk.

— Itt meg kell említenem, hogy február 18-ika, a nemzet blokádját óta nem hoztak sebesülteket a tengeren át, hanem Franciaországban helyezték el őket.

— Angliában az első nagyobb vereségek leirhatatlan depressziót keltenek. Oxfordban ekkor kezdtek arról tanácskozni, hogy a jövő generáció oktatására, nem katonák, hanem polgáremberek részére, stratégiai tanszéket kell felállítani. A tabari kár nagyon elterjedt a dolgot, de úgy tudom, hogy felülről presszi-

onálták a mozgalmat, mert valami határozatlóságot is hoztak ilyen irányban, amelyet aztán a kormányhoz terjesztettek fel. Hogy mi történt vele, azt nem tudom, de a tanszék nem nyílt meg.

(Londonban.)

— Közben többször voltam Londonban, karácsony után pedig három hetet töltöttem a fővárosban. Ha lehet általános megállapításokat tenni, akkor Londont ma így nevezhetném: A Zeppelinláz városa. Londoni tartózkodásaim alatt tényleg alig hallottam egyébről, mint a Zeppelinekről. Az ismerőseim erről beszéltek és vendéglőben, tramwayon, utcán, parkokban, mindenütt a Zeppelinek volt a beszéd tárgya. Junius elején is voltam Londonban. Néhány nappal azután, hogy a Zeppelinek bombázták a fővárost. Általában nem sok nyoma maradt ennek a bevérosban, csak a külvárosokban látszottak a pusztítások. De az emberek örültebbek voltak, mint valaha. Mintha a Bethuaignreen museum melletti bolondokháza minden lakója szabadon sétált volna az utcákon. Lás, kapkodás, fejvesztett sietség, riktó Zeppelin plakátok és még riktóbb toborzó plakátok az utcákon. Láttam embereket, a kik fényes nappal behuzott nyakkal sétáltak, mert nem lehessen tudni, mikor esik le egy bomba. Ekkor már alaposan elment a kedve mindenkinek a háborútól.

(A háboruellenes mozgalmak.)

— Igaz ugyan, hogy a háboruellenes agitáció egyidőben született a háborúval, de voltaképpen akkor nyert olyan hatalmas alapot, a melylyel az elvakult népre hatni lehetett, amikor a hadbaszállás óta már sok hónap telt el és eredményt még mindig nem értek el. A háboruellenes propagandát természetesen az Internationale szociálistái indították meg. Milliányi munkástömegek áhítozzák ma a békét és a meggondoltabb elemek amellett, hogy elvben maguk is a békemozgalommal tartanak, igen komolyan számolnak egy óriási szabású munkástörvényekkel eshetőségeivel, amely egy általános sztrájkjal venné kezdetét.

A helyzet válságos voltát még fokozzák a tarthatatlan megélhetési viszonyok. Egy kiló marhahús Oxfordban, tehát vidéken, ma — magyar pénzben — körülbelül het és fél vagy nyolc koronába kerül és egy tojás másfél penny, vagyis 15 fillér. Ezt a drágaságot a munkásosztály nem bírja és különben sem várnak semmi előnyt a háború folytatásától.

A municiónhiányról és az ir-kérdésről nem kell beszélnem, ugylátom erről pontosan informálva vannak. Csak annyit, hogy mindkét ügy erős fegyvere a háboruellenes agitációnak.

Őszel visszamegyek Oxfordba — mondta a román orvos. Ha akkor még tart a háború és ha módomban lesz, majd küldök magának egy érdekes cikket. Egyébként van odakint egy magyar újságíró. Tudnak maguk erről? Szebenyi Józsefről beszélnek.

— Ismerjük a dolgot — mondom.

— Azért sok jó, tett és ottai magyarral. Nem tudom pontosan, hogy mit csinált, csak azt hallottam, hogy sok jót tett. Majd a háború után megüdvülök.

A román orvos Aradról erdélyi rokonaihoz utazott és onnan hazamegy Romániába.

Beszélgésünk egyébként magyarul folyt le; a román diák, aki több nyári vakációját töltötte Erdélyben, kissé idegenes kiejtéssel, de egész jól beszél magyarul.

A cukor maximális ára.

(Ausztriában már megállapította a kormány. — A cukorgyárak állami kezelésben.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 12.

A magyar közönség az utóbbi hetekben rendkívüli mértékben érzi a cukorhiány súlyos következményeit. Most következik el az az idő, amidőn a háztartásokban a legtöbb cukrot fogyasztják, helyesebben: fogyasztanak, ha az összes igényeket ki lehetne elégíteni. Az utóbbi időben ugyanis hétszáz vagon kockacukrot kellett bizonyos okokból átengedni és ezt most érzi a magyar fogyasztó közönség. Ennek következtében az üzletekben korlátlan mennyiségeket mérnek ki és folyton emelkedik a cukor árát. A helyzetet élénken jellemzi a következő eset. Egy vidéki lúszkereskedő bejött Aradra vásárolni. A nagykereskedőhöz beállított és kijelentette:

— En hajlandó vagyok Ontól különböző cikkeket vásárolni, de csak úgy, ha kockacukrot is ad.

A nagykereskedő eleget tett a kérésemnek.

A vidéki hatóságok vezetői közül kevesen ismerték még föl a cukor körül keletkező veszedelemet. A városok legutóbbi tanácskozásán Varjassy Lajos polgármester — mint annak idején megirtuk — javasolta, irjanak föl a cukor maximális árának megállapítása végett. A kormány egyelőre csak a cukorrépa legmagasabb árát szabta meg, mivel a termelők érdekeit akarta megvédelmezni a cukorgyárosok kartelljével szemben. Most már itt az ideje, hogy a kormány a cukorgyárak kartelljével szemben a magyar fogyasztó közönséget is megfelelő védelemben részesítse.

Az osztrák kormány már megtegte ezt a szükséges intézkedést, s tudva azt, hogy majdnem minden intézkedés Ausztriából vándorol át hozzánk, talán csakugyan meglessz nálunk is a cukor maximális ára.

Ausztriában a következő módon vitték keresztül ezt a fontos intézkedést:

Ausztriában a cukorgyáraknak más rendje van, mint nálunk. Magyarországon ugyanis rendszerint egy kéz tulajdonában van a nyerscukor és a finomított cukorgyár is, ellenben az osztrák gyáraknál ebben a tekintetben nagyobb a megosztottság. Ott külön nyerscukorgyárak is működnek, amelyek ezt a félgyártmányt továbbadják a süveg, illetve kockacukorgyáraknak. Ezért szükség volt Ausztriában arra, hogy a nyerscukor árát is maximálják. Ennek a gyártmánynak kilogramját 38 fillérben állapították meg, a finomított cukor gyári eladási ára 88 korona 50 fillér, a kis- és nagykereskedésekben való eladási árát pedig 1 korona 8 fillér, illetve 1 kor. 5 fillérben állapították meg.

Ez kétségtelenül magas ár, de azzal igazságtalják az osztrák fogyasztó közönséget, hogy ez az ár egészen 1916. szeptember elsejéig megmarad és így megvédi a polgárságot a háború további folyamán elkerülhetlennek vált ártólemélesteitől.

A másik fontos intézkedése az osztrák kormánynak az, hogy a cukorgyárakat állami felügyelet alá helyezte. Ausztriában, épen úgy, mint hazánkban, tudvalevőleg kar-

teiben tömörültek a cukorgyárosok. Nekünk a cukorgyárosok kastélya ezt a szelvénynek látszó címet viseli: Magyar Cukorgyárosok Országos Egyesülete. Ausztriában is van ilyen egyesület, amelynek feladata: megszabni a cukorgyárak működésének irányát és a kereskedőkkel való üzleti érintkezés elveit, — értsd: mi módon tudják legjobban kibérszálalni az üzleti viszonyokat. Az osztrák kormány ezt az egyesületet hatósági ellenőrzés alá helyezte és egy hatósági biztos útmutatásai mellett folytathatja működését.

H I R E K. — LEGÚJABB.

Érkezett éjjel 3 órakor
(Távirada, cenzorálva)

Bécs. A külügyminiszterium diplomáciai aktáit közli a monarchia és Olaszország viszonyáról 1914. június 20-tól 1915. május 23-ig. A török könyv 205. aktát és egy függelékkel tartalmaz.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik. A külföldi lapok ismételt írtak haditengerészetünk veszteségeiről. Megállapítják illetékes helyen, hogy semmi nemü veszteséget sem szenvedtünk.

Rotterdam. Kitchener a calaisi tanácskozás után a hírlépiróknak kijelentette, hogy hagyják dolgozni és csak száz nap múlva tehetőek kérdéseikre. Ebből az entente sajtókövetkezteti, hogy októberben a béke meglesz.

Uniaso. A Giornale szerint Oroszország megegyezett Olaszországgal a monarchia olasz hadilogiák átadásán. Számuk hatezer. Oroszország a román határig kíséri őket. Romania megengedi az átvonulást. Szállításuk szibériát két hónapig tart. A Coziere szerint Bulgária, Romania és Görögország ketségeket táplálnak a transportok átengedésén, rélvén bonyadalomtól a monarchia részéről.

Szofia. A kaszinó merényleti perben a főállamügyész Pipperof államtitkár letartóztatását elrendelte. Jogtalanul pénzeket juttatott a fővárosnak. A bolgár hivatalos lap megállapítja, hogy Tankosics őrnagy, néhai trónörökösünk elleni merénylet főcinkosa, az orosz vezérkarban tisztségviselő.

Rotterdam. Amerikából Marseillebe érkezett Otcoswal postaháza ledélzetén kirakodáskor a cukorsákokban bombákat találtak.

Athén. A Nea Alithia írja: A Szerbiával kötött szerződésünknek alapja az, hogy a Balkánon az egyensúly fenmaradjon. Szerbia azonban Albánia meghódítását megkezdte anélkül, hogy hozzánk kérdést intézett volna. Terjeszkedési vágyával megzavarta a Balkán-egyensúlyt s ezzel a szerb-bolgár szövetség létjogosultságát elvesztette, sőt a szerb törekvések lenyegetőek Görögországra nézve. Görögország visszanyerte akciószabadságát és semmi oka Szerbiát támogatni.

Berlin. A Wolff ügynökség jelenti: Egy német hölgy, aki a háború első hónapjaiban Franciaországban volt, eskü állt valija: Páris

mellett Le Bourgetben egy súlyosan sebesült németet a vasúti váróterembe hoztak. Látszott rajta, hogy haldoklik. A tanu a katoná utolsó kívánságát kérte és ez papot kért, aki meg is jelent. Le Bourget lakosai oda esdültek a sebesült köré és kiesüfolták amikor a kocsiról leemelték. Oriási ordítózás, szitkozódás keletkezett, nagy követeket dobtak a tehetetlen emberre, akit el is találtak többször. A pap utolsó vigaszát sem hagyták abba. A pap és a tanu gúnyal válaszoltak, de a jelenlevő francia katonák semmit sem tettek. Így halt meg a német katona.

Buzarest. Felhivatalosan közlik: Vasárnapról kezdve annak szükségességéből kiindulva, hogy a román vasúti kocsik a határon nem engedhetők át, az árakat tizenegy határmenti helyiségbe szállítják, onnan a vásártók továbbszállíthatják. Így a határhelyiségekbe naponként 360 kocsit továbbítanak.

Basel. Lapok híre szerint az angol főpostamester harmincezer asszonyt keres postaszolgálatra a bevonulók pótlására.

Zürich. Marseillesbe japán misszió érkezett egy eszedes vezetésével.

— Országgyűlési előleptetés. A király őrnaggyá léptette Schütz Agostot a 13. huszárezred pótzásznadnáj szolgálat. Huszárszolgálatát, aki azelőtt Amadon a 3. huszárezred pótkerépparancsnokságánál szolgált.

— Áthelyezés. A hadsereg rendeleti közlönye tudatja, hogy a király Veisovics Ernő alezredes, a 33. gyalogezred pótzásznadnájának parancsnokát elhelyezte Aradról és Khayl 67. gy. ezredbeli alezredes helyezte az aradi házrezredhez.

— Hósi halál. Néhai Szilágy József miniszterelnök, majd főrendiházi elnök öccse Szilágy Tibor a budapesti 1. honvédszázad zászlósa május 29-én Boleszuwnál, amindőn századát rohamra vezette, orosz golyótól találva elesett. A hósi halált halt zászlós 18 éves volt. Szülei Szilágy Kálmán és neje Eméricsy Irén, valamint testvére Szilágy Géza Andor és nagy rokonság gyászolja a szépreményekkel bíztató ifju halálát.

— Az aradi házrezred veszteségei. A 202. veszteségjelentés a 33. gyalogezred legénységéből még a következő elesetteket mutatja ki: Germann György 10. század, Gerzanicz János szakaszvezető 11. század, Gimándi Demeter 8. század, Hancz Péter 1. század, Herber Marian 3. század, Kaprer Avram 3. század, Kirpács Goma 2. század, Kúczze Ilie 6. század, Kocsuban Pascal 8. század, Korbei István 3. század, Korhely Miklós 6. század, Kovács Péter 7. század, Román János 2. század, Schiller Antal őrszemelő 3. század, Schnur Demeter 9. század, Szabó József 8. század, Szász Péter 10. század, Szóka Ilés 11. század, Tesler Balázs 6. század, Tóth Mihály 9. század, Tóvisháti Károly 16. század, Vászai Péter 11. század, Zelekutyán György 10. század, Zsuzsa György 10. század, Zsivan József 9. század.

— Az angol repülőgéposztály főnökének katasztrófája. Rotterdamból jelentik: Soames kapitány, az angol hadsereg repülő osztagjának vezetője, tragikus szerencsétlenségnek esett áldozatul. Magas expozíció bombákkal kísérletezett és e közben egyik bomba felrobbant. Soames kapitány a robbanás következtében halálos sebet szenvedett. Felépülésére summi remény, sőt valószínű, hogy már meg is halt.

— Orosz fogságban. Hoffmich Lajos dr., a Szent Isten kórház orvosa, Hoffmich Sámuel aradi vállalkozó fia, a pécsi 19. gyalogezred főorvosa a galíciai diadalmas előnyomulás során Zydaczownál orosz fogságba jutott.

— Merénylet készült Carnegie ellen. Hágából jelentik: A Morgan ellen elkövetett merénylet után újabb merénylet terve tartja izgalomban Newyork lakosságát. Ezuttal a másik multimilliomosról, Carnegieről van szó, aki ugyan nem játszott a háboruban olyan agresszív szerepet, sőt aki nagy békeagítator hírében áll. Andre Carnegie Newyorkban, a 91-ik utcában levő palotája előtt bombát találtak, amelynek gyújtócsat meggyújtotta az ismeretlen merénylő. A dinamitbomba azonban nem robbant fel, mert a szél eloltotta.

— Áthelyezés. Kasz Leó minorita hitoktatót Aradról Egerbe helyezték át. Az aradi katolikus társadalom mély sajnálattal veszi tudomásul távozását, mert buzgó működésével a rózsaszénvet teljesen megnyerte. Mint tapasztalt és szeretőfejtes gyónató atyát a hívők legnagyobb bizalommal keresték fel a számszerűen érezni fogták a jóságos lelkiját hiányát, mint hitoktatót pedig sok szülő és gyermek, kik rajongással vették körül, sajnálják.

— Egyházmegyei Közgyűlés. Az Arad-Békési ev. Egyházmegye közgyűlését, mely legtöbbször Békéscsabán, mint az egyházmegye legnépesebb helyén szokott lenni, ezidőn Aradon tartják meg. Julius 28-án nyitja meg a gyűlést Csapregi György elnök, békéscsabai főesperes, mellette elnököl az egyházmegye világi felügyelője báró Solymosy Lajos. Legfontosabb tárgya lesz a gyűlésnek az iskolák megnyitása, amely bizony most a tanügyi közegeknek nem kis gondot okoz, hiszen az iskoláépületek ugyiszólván csaknem kivétel nélkül szerte az országban katonai célokra vannak lefoglalva.

— Morgan merénylőjének öngyilkossága. Amsterdamból jelentik: A „Ruter ügynökség” jelenti Newyorkból: A kormány pontos jelentést kért Morgan merénylőjének, Hon tanárnak öngyilkosságáról. Néhány lap nyitlan kimondja, hogy a fogház tisztviselőit megvesztegették, hogy alkalmat adjanak Holtnak öngyilkosság elkövetésére, mert egy nagy összeküvés akartak elűsszoni. (Ez az a gyűlöletos uva cölöz, mi rajt, homályos és a soroz közül ki nem olvasható.)

— Halálozás. Gartner Lipótné született Schmeizer Esi 58 éves korában elhalt. Az elhunytat férjén kívül 13 élő gyermekkel, akik közül 5 fia a házterem van. Temetése ma ment végbe nagy részvét mellett.

— Biztosítás légi bombák ellen. A Fiumei Estilap hatóság által felülvizsgált kiadás jelzésű számában a következő érdekes és a helyzetre jellemző hírdetést közli:

Biztosítás légi járművekről (aeroplánok, hydroplánok, kormányozható lég-hajók stb. stb.) **ledobott bombák által okozott károk ellen.** Az Első Osztrák Betöréses Lopás Elleni Biztosító Társaság és Müncheneri Viszontbiztosító Társaság (mintegy 400.000.000 koronányi biztosítéki alapokkal) képviselve Fiumében a Magyar Leszámloló és Pénzváltó Bank által az előbbieknél lényegesen olcsóbb díjtételek és sokkal kedvezőbb feltételek mellett. Elfogad biztosításokat házak, üzletek, lakások stb. stb. biztosítására légi járművekről (aeroplánok, hydroplánok, kormányozható lég-hajók stb. stb.) dobott bombák által okozott bármilyen tűz-, megrongálás-, rombolás vagy hasonló kár ellen.

— **Aradiak az északi harctérről.** Jannauschek Ferenc és társai aláírásával, kombinált honvédezed parancsnoksága pecsétjével tábori postai levelezőlap érkezett az Aradi Közlöny szerkesztőségére címére:

— Igen tisztelt Szerkesztő Uri Üldözzük az orosz, fut előlünk hazájába. Mi honvédek derekasan álljuk meg helyünket és megvédjük a honvéd nevet és szeretett hazánkat. Ma is szép napunk volt. Erős támadást intéztünk az oroszok ellen és az ütközet a mi fényes győzelmünkkel végződött. Több száz oroszot fogtunk el, nagy veszteséget okoztunk nekik. A mi veszteségünk csekély. Szépen haladunk előre és azt hisszük, hogy nemsokára kint lesz az orosz Galiciából. — Ugyancsak K.-ból tábori lapot küldtek lapunknak: Mészáros L., Pápay M., Zimmermann K., Krebsz L. és Mikalacsán I. aradi lakosok és mint a város alkalmazottai. Mint írják — tizenegy hónapig a harctéren voltak, most egy kis pihenőre K.-ba jöttek.

— **A front mögött.** Zürichi tudósítónk jelenti táviratban: A Secolo híradása szerint az egyik olasz gyalogezred zászlóaljparancsnokát, Paolo Battistát, aki az Isonzó mellett harcolt, névtelen levélben figyelmeztették, hogy Udinében lakó felesége megcsalja egy Granzotto nevű mérnökkel. A zászlóaljparancsnok, aki a polgári életben országgyűlési képviselő, felettes hatóságának engedelmére nélkül éjnek idején Udinébe utazott és a névtelen levélben jelzett módon csakugyan tetten érte feleségét a mérnökkel. Elkeseredésében kétszer rálőtt az aszszonyra és a mérnökre. A zászlóaljparancsnok hűtlen felesége csak könnyebb sérüléseket szenvedett, Granzotto mérnök ellenben belehalt sebeibe.

— **Zászlót kérnek az aradi huszárok.** Az aradi 3-as huszárok egyik csapata azzal a kérelemmel fordulnak a közönséghez, hogy magyar színű nemzeti zászlóval ajándékozzák meg a magyar fiukat, akik a legközelebbi idő alatt ki fogják érdemlenni a beléjük helyezett bizalmat. Büszkének valamennyien arra, hogy jó őrmester Bertok István is megy velük.

— **Grallert vezérőrnagy kitüntetése.** A király a Lipót-rend lovagkeresztjét a hadi-ékitménnyel, díjmentesen adományozta az ellenséggel szemben vitéz és eredményes magatartása elismerésül: Grallert Konrád vezérőrnagynak, egy gyalogdandár parancsnokának. Grallert vezérőrnagy, aki a háború kitérősekor a csabai 101. gyalogezred parancsnoka volt, Orosz Lengyelországban harcoló csapatoknál van és a hadjárat alatt többször kitüntette magát, amit a német császár is elismert a vaskereszt adományozásával.

— **Köteles-e a katona magát megoperáltatni?** A „Berliner Aerzte Korrespondent“ egy cikke a „parancsra történő operáció“-val foglalkozik és a katonai törvényszék két ítélete alapján eldönti ezt a kérdést. Az időszerű kérdés, hogy a katonának kötelessége-e operatív beavatkozást eltűrni, azáltal került ismét felszínre, hogy a haditörvényszék egy katonát, mivel nem skarta magát a törzsorvos által ajánlott operációnak alávetni, az engedelmség határozott megtagadása miatt 43 napi fogházra ítélte. Amint később kiderül, egyáltalában nem volt szó valami nagyobb szabású operációról, hanem csupán egy kényelmetlen cornea-nak a lábról való eltávolításáról. A katona, kinek használhatóságát az befolyásolta, köteles volt az illetékes katoniorvos parancsának engedelmeskedni, mert „szolgálati ügyben való parancs“ forgott fenn. A „Reichsmilitärgericht“ a következő figyelmeztető elveket állapította meg: A katona kötelessége, hogy magát minden szolgálatképességet helyreállító műtétnek alávesse, a katona szolgálati kötelességéből folyik. A katoniorvos rendelkezései, melyek a kezelés alatt álló katona szolgálatképességének helyreállítására vonatkoznak, amennyiben azok bizonyos parancsot, vagy tilalmat tartalmazzanak, szolgálati parancsot képeznek, kivétel ez alól csak annyiban van, amennyiben jelentékeny operációra való parancs a beteg beleegyezése nélkül objektíve jogellenes. Az ilyen parancs ellen való engedetlenség nem büntethető. Egyébként felhívja a döntés arra is a figyelmet, hogy a saját teste fölött való szabad rendelkezés és a beavatkozás ellen való tiltakozás jogát már a törvény is korlátozza (önazonkítás megtiltást, oltási kötelezettséggel.) A katonai szolgálat avval a kötelezettséggel jár, hogy oly intézkedéseket kell eltűrnie, amelyek a katonát vagy a hadsereg, vagy tengerészet hasznos tárgyává teszik, tehát a katonát arra is kötelezik, hogy az alkalmatlansághoz igényelt orvosi beavatkozásokat eltűrje.

— **Öngyilkos uriaszony.** Budapestről jelentik: Nógrádi Károlyné 54 éves uriaszony, Nógrádi Károly jószágigazgató felesége ma délelőtt a Lendvay-utca 14. szám alatt lévő lakásán revolverrel föbe lötte magát. A mentőket hívták hozzá, akik azonban már csak a halált konstatálhatták. A szerencsétlen uriaszony semmiféle levelet nem hagyott hátra öngyilkosságának okára nézve, de valószínű, hogy súlyos idegbaja miatt kereste a halált. Holttestét bevitték a törvényszék orvostani intézetbe.

— **Katonáink.** A világháború jegyében megindult jelentékeny irodalmi termelésből a „Katonáink“ című új képes folyóirat különösen figyelemre méltó. Havonként kétszer megjelenő füzetei bőségesen tartalmazznak fényképfelvételeket és más képeket, amelyek mindenike szövetséges hadseregeink és hajóhadaink hősi harcainak méltatása és ezen küzdelmekre mindenkor emlékeztetni fog. A szerkesztőség sikeresen törekszik a még ismeretlen anyagnak a legjobb forrásokból való megszerzésére és ezen tartalomnak népies áron a lehető legjobb külalakban való közrebocsátására. Minden kép alatt többnyelvű szöveg olvasható azért, hogy harcaink cselekedeteit a külfölddel is megismerhesse. A kizáróan hazai célokat szolgáló folyóirat a kiadónál Seidel L. W. és fia udv. könyvkereskedőnél rendelhető meg.

— **Népfelkelő főhadnagyok kinevezése.** A király a gyulai 2. népfelkelő gyalogezredben a következő népfelkelő hadnagyokat nevezte ki főhadnagyokká: Kurt Józsefet és Stern Miksát (1914. november 1-től számitott ranggal), Deák Sándor drt és Schauer Gábort (1915. május 1-i ranggal) talpai Kabdebo Antal drt, Crisicu Sámson és Elek Lajost (július 1-i ranggal).

— **Orosz hadifogságban.** Néhány nap előtt közöltük Almási Alajos aradi hadnagy levelét, amelyben tudatta, hogy több — név szerint is felsorolt tisztjával együtt — orosz hadifogságba jutott. Almási hainazytól ma érkezett újabb levél szüleihez. A június 24-én Penzében kelt levélben Almási tudatja, hogy egészséges, nincs baja és utban van társával együtt Taskendbe.

— **A város kenyérszállítója.** Az a szerződés, amelyet a város a rendőri fogdák s a szegényház kenyér ellátása végett kötött, most jár le és a gazdasági szék mai ülésén már foglalkozott az új megoldással. Elhatározta a gazdasági szék, hogy nem ír ki új pályázatot, hanem a kérdést összeköti a városi kenyérsütéssel. Mivel a város mostani kenyérszállítójával nincsenek megelégedve, elhatározták, hogy új sütőt keressenek. Megütözközve tárgyalták, hogy a mostani kenyérszállítót számos kedvezményben részesítette a hatóság, s mégis gyakran használhatatlan kenyeret szállított. Kimondották hogy azt a sütőt, aki a városi kenyeret süti ezután, megbízzák a fogdák szükségleteinek szállításával is.

— **Házasság.** Orfi Gyula dr. aradi ügyvéd tegnap esküdött örök hűséget Kaufmann Jotán kisasszonynak, Kaufmann Sándor aradi terménykereskedő leányának.

— **Hadifogyók részére levélbeli és távirati pénz-átutalásokat** elintézt az Aradi Állam- és Takarékpénztár r. t. (Szabadság-tér 7. sz. I. em.)

— **Női utcaseprők Aradon.** Azt az okos ötletet, amit Budapest hatósága már éveket ezelőtt megvalósított, Aradon most fogják követni, mert a háború okozta férfibiány kényszeríti erre a város vezetőségét. Tenclinger József városi kamarás jelentette a gazdasági szék mai ülésén, hogy a város utcaseprői közül ismét számosan vonulnak be katonáknak; javasolta, hogy a férfiak hiányára való tekintettel, az egész város területén alkalmazzanak nőket is. Ezt a javaslatot elfogadta a gazdasági szék.

— **A vak katonáknak.** Grosz Ignác Kurtaférről 12 koronát küldött a vak katonák alapjára. Az összeget rendeltetési helyére továbbítjuk.

— **Az orléáni szűz.** (Történelmi dráma az Apollóban.) Ma este ünnepies arulatot öltött az Apolló-színház. A disztingvált aradi közönség fejlett érzékével megérezte, hogy ez alkalommal is komoly művészi esemény színhelye lesz a mozgósínház. És az a több száz főre menő ember, aki megtöltötte a nézőteret, mindvégig lebilincselve nézte Jeanne d'Arc tragikus történetét. A film egyike a legkiválóbbaknak, amelyet a moziipar valamikor csak produkált. A Reinhardtéhoz hasonlatos rendezésben láttuk francia-angol hadjárat legkimagaslóbb epizódját. Hatalmas tömegek mozognak a régészek legjobb tudása által előírt kosztümökben, úgy hogy a kép teljesen az élményszerűség erejével hat a nézőre. A darabot betetőzi ezután az orléáni szűz mágyahalála, amely jelenet maga a tiszta drámaiság. Csak a klasszikus tárgy filmekhez hasonlítható képet utoljára holnap, kedden mutatja be az Apolló-színház.

— **Egy kis árjegyzék kivonata** Fischer áruházának a Szabadság-téren, u. m.: nyers nyers női és férfi-ernyők Kor. 4.50 fillér, férfi cerna-harinyák katonák részére is megfelelők, 50 fillér párja. Turista ingek nagy választékban 3 korona darabja, rövid alsónadrágok 1.50 fillér. Mindenki keresse fel a Fischer áruházat a Szabadság-téren. Fénykép kedvezmény. 227

— **Felhívjuk a tanuló ifjúság figyelmét** a szünidő alkalmából Kerpel Izsó 100.000 kötetes kölcsönkönyvtárra.

— **Írógépeket, levélbélyeg-gyűjteményeket és egész könyvtárakat** méltányos áron vesz Kerpel Izsó könyvkereskedése. 193

— **Papírárúkból nagy engedményt** nyújt viszonteladónak Kerpel papírnagykereskedése. 193

— **Apróhirdetések az „Aradi Közlöny“** részére felvételnek a Messenger-boy irodában Deák Ferenc-utca 8. Ugyanitt kapható az Aradi Közlöny.

TANÜGY.

(→) A háborus esztendő népoktatása Aradon. Arad város iskolaszéke ma délután Varjassy Lajos polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen Kovács Vince kulturtanácsnok beszámolt a háboru hatásáról a népoktatásra. Örömmel vette tudomásul az iskolaszék, hogy a sok nehézség ellenére, tanterők hadbavonulása, helyiségek hadi célokra történt lefoglalása dacára az aradi gyermekek mindennapi oktatása nemcsak, hogy megtörtént, hanem az igen megnyugtató eredménnyel is járt. Különös melegséggel emlékezett meg a tanácsnok a leánygyermekéről, akik tízezernél több meleg ruházati cikket küldöttek a harcokban küzdő hőseinknek. A polgári iskolák tantestületéből nyolc, az elemi iskolákból 28 tag van hadban. A város a háborus viszonyok mellett is 59068 korona tandíjat vett be. A tanítók a kultuszminiszter rendelete értelmében az évben szabadságot nem kapnak és behívták közigazgatási teendők ellátására. A beirt tankötelesek száma 9798 volt, míg 1918-ban 11671. Az apadás onnan van, hogy a tanoncoktatás nem volt oly arányu, mint máskor, mert a miniszter a gazdáknak megengedte, hogy hadbavonult segedéik helyett tanulóikat foglalkoztassák.

NYÁRI SZINHÁZ.

Kedd, 1915. július 13 án:
Kürthy Böske vendégfelleptével:
Leányvásár.
Operette 3 felvonásban.

Kezdets este 8 órakor

Felolós szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.*

Alulírottak a maguk, valamint számos rokon és ismerős nevében is mélyen megtört szívvel szomorúan jelentik a felejthetetlen jó édesanya, nagynya, rokon és jóbarát

Nagytisztelettel

Nagy Sándorné

szül. Miklóssy Terézia
ágyai ref. lelkész özvegye

f. évi július hó 11-én este 1/7 órakor, életének 66-ik évében, hosszas szenvedés után a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát.

Az Istenben buldogult földi maradványai f. hó 18-án d. u. 6 órakor fogtak a Török Gábor-utca 2. sz. gyászházából a református egyház szertartással szerint tartandó ima után a helybeli felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Aldás-és béke poraira!

Arad, 1915. július hó 11-én.

Nagy Margit férj. Szokolay Pálné, Nagy Sándor, Nagy Teréz férj. Nagy Zoltánné, özv. Kálmán Béláné szül. Nagy Ilonka, Nagy Emma férj. Balassa Károlyné gyermekei. Szokolay Pál, Nagy Zoltán, Balassa Károly, vejei. Nagy Sándorné sz. Korom Margit, menyő, számos unokái és az összes rokonság. 17

Varga Imre első temetésrendező intézete Arad, Andrássy-tér 13. Telefon nappal: 37. Éjjeli szolgálat: 736.

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

Alulírottak a maguk, valamint a nagy számú rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a szeretett jó feleség, felejthetetlen drága édesanya, testvér, nagynya, anyós

Gartner Lipótné

szül. Smelczer Fanni,

f. évi július hó 10-én éjjel 8 órakor 58 éves korában jobblétre szenderült.

Drága halottunk földi maradványait f. hó 12-én d. u. 5 órakor Bem-u. 2. sz. gyászházból a helybeli izr. sírkertben helyezték örök nyugalomra.

Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni!

Arad, 1915. július 12.

Gartner Lipót, férj. Gartner Hermann, Hammer Zsigmondné szül. Gartner Helén, Gartner Márk, Feibusz Samuné szül. Gartner Rezsín, Gartner Samu, Gartner Ferenc, Deutsch Albertné szül. Gartner Rózsi, Gartner József, Márton Sándorné szül. Gartner Boriska, Gartner Mihály, Gartner Irénke, Gartner Aranka, gyermekei. Hammer Zsigmond, Feibusz Samu, Deutsch Albert, Márton Sándor, Gartner Hermanné szül. Fiam Riza, Gartner Márkné szül. Valatin Józsa, Gartner Samuné szül. Rosner Janka, Gartner Ferencné szül. Gorz Etelka, Gartner Józsefné szül. Grünberger Aranka, menyei és vejei. Özv. Valatin Lajosné szül. Smelczer Anna, testvére. Hammer Jenő, Hammer Böske, Hammer Sándor, Feibusz Magda, Feibusz Tibor, Gartner Magda, Gartner Lajos, Gartner Olga, Gartner Lajos, Deutsch László, Deutsch Györgyike, Márton Ibolya, Gartner Irénke, unokái. 2495

APOLLO

SZINHÁZ.

Július hó 13-án, kedden:

Az
orleánsi szüz

Történelmi dráma 6 felvonásban.

Főszerepben:

Maria Jakobini.

Az előadások 1/6, 1/8 és 9 órakor kezdődnek.

Nyomtatványok

osinos kivitelben készülnek az Aradi nyomda r. t. nyomdájában.

MUSCHONG

BUZIÁSI PHÖNIX

vasmentesített szénsavdus természetes ásványviz.

UDIT, EROSIT, GYOGYIT.

Borhoz és pezsgóhoz kitűnően alkalmas.

Bakteriummentes asztalviz (radioactive.)

FOLERAKAT ARADON: özv. Winkler Sándorné, Magyar-utca 4. szám. Telefon 596.

Izr. Leányinternátus

József főherceg-ut 19. sz.

I. emelet.

Elsőrangú okleveles tanterők, gondos nevelés, modern berendezés. Elemi és középiskolai előkészítés és továbbképző tanfolyam. Külön tárgyak: Idegen nyelvek, festés, zongora és művészi kézimunkák.

Kívánatra prospektus díjtalan.

Igazgató tulajdonos:

Stern Ilonka,

okl. tanítónő. 2027

933. Telefon szám 933.

Andrássy-tér 8. számú

házban egy kisebb

üzlethelyiség

— különösen dohánytőzsdének alkalmas — azonnalra

kiadó.

Bővebbel az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában József főherceg-ut 22.

Legfinomabb

Petroleum

ltr. 56 fillér.

1011

Braun N. A.

festékraktárban

Arad, Boros Beni-tér 7.

**Gépolaj,
hengerolaj,
gépzsir,
kocsikenőcs,
gyanta**

2461

legolesőbb napi árban kapható

Färber Lajos cégnél.

**Költözködők
figyelmébe!**

villany bevezetéseket,
csillár átszereléseket
jutányosan végez

481

Kalmár József
villanszerelési vállalata
Arad, Salac-utca 2. sz.
242. Telefonszám 242.

14797—1915.

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő
ablakredőnyők gyári rak-
tára, valamint valódi

**lignum sanctum-
tekegolyók és bábuk**

legjutányosabb árakban kap-
hatók:

Zimmermann Ignác

norinbergi, diszma- és játék-
áru üzletében 1581

Arad, Szabadság-tér 21.

Használt

Ólom
megvételeire kerestetik

Hirdetmény

A m. kir. miniszterium 1861—915. M. E. sz. rendelete alapján a nyers marha- és lóborékért, valamint a kész marha- és lóborékért követelhető legmagasabb árakat a következőkben teszem közzé:

A) Nyers marhabőrök. a) zöld és szózott nyersbőrök. (A tényleges bemészálási zöld súly 1 kg.-jának ára.) I. Üszöbőrök (német tarka fajta) darabonként 22 és fél kg.-nál könnyebb 2'37—2'76, 23—29 és fél kg. súlyu 2'34—2'73, 30—39 és fél kg. súlyu 2'38—2'71, 40—49 és fél kg. súlyu 2'28—2'67, 50 kg.-nál nehezebb 2'23—2'62. II. Ökör- és tehénbőrök (német tarka fajta) darabonként 22 és fél kg.-nál könnyebb 2'37—2'76, 28—29 és fél kg. súlyu 2'38—2'72, 30—39 és fél kg. súlyu 2'28—2'67, 40—49 és fél kg. súlyu 2'23—2'62, 50 kg.-nál nehezebb 2'18—2'57. III. Bikabőrök (német tarka fajta) darabonként 22 és fél kg.-nál könnyebb 2'23—2'62, 23—29 és fél kg. súlyu 2'18—2'57, 30—39 és fél kg. súlyu 2'13—2'52, 40—49 és fél kg. súlyu 2'04—2'42, 50 kg.-nál nehezebb 1'89—2'28. IV. Bivalybőrök darabonként 39 és fél kg.-nál könnyebb 1'65—2'04, 40—49 és fél kg. súlyu 1'55—1'94, 50 kg.-nál nehezebb 1'40—1'79.

b) Száritott nyers marhabőrökért kilogrammonként 2,4-szer magasabb ár követelhető, mint a megfelelő zöld és szózott bőrökért.

c) Magyar fajtájú üszö-, ökör-, tehén- és bikabőrökért kilogrammonként 15 fillérrel, bosznia-hercegovinai fajtájukért kilogrammonként 40 fillérrel kevesebb követelhető, mint az ugyanazon csoportba és súlyosztályba tartozó német fajtájú nyersbőrökért.

Pótlékok: Szarvak nélkül fejtett bőrökért 6%-al magasabb ár követelhető. Sózásért kg.-kint 3 fillér sópénz követelhető. Levonások: Kevésbé névelyes bőrnél db.-kint 3 kor. A középnyelven lyukas vagy vakmetéses bőrökénél db.-kint 1 kor. Erősen sérült és romlott bőrök külön értékelés tárgyát képezik.

B) Nyers lóborék. a) Szózott lóborék. (Ár darabonként koronában, beleértve a sópénzt is.) 175—199 cm. hosszú 24, 200—219 cm. 29, 220—240 cm. 35, 240 cm.-nél hosszabb 43. A hosszúságot a fark tövétől a fülig kell mérni. b) Száritott lóborék kilogrammjáért követelhető legmagasabb ár 8'70 kor. c) Levonások: ugyanazok mint az előbbinél.

C) Marha- és lóborékre egyaránt érvényes határozmányok: Ezeket a legmagasabb árakat esomagolással együtt készpénzfizetés mellett történt eladás esetére kell érteni. A raktárból való elszállítás költségét a legmagasabb árak nem foglalják magukban.

A közvetítő kereskedelemben az A) és B) alatt számszerűleg megállapított legmagasabb árakat legfeljebb 8 százalékkal meghaladó árakat szabad felszámítani, beleértve az eladott árunak a rakodó állomáshoz való elszállítását is.

Kész bőrökért követelhető legmagasabb árak kilogrammonként:

A) Marhabőrök: Blankbőr 4—5 mm. vastagságban fekete 11'76. Blankbőr 4—5 mm. vastagságban barna 14'80. Talpbélésbőr 18—Talpszerűen kidolgozott bőr nyeregülésekhez 12—. Felsőbőr: 1. könnyű (1.8—2.5 mm. vastag) barna 18—. 2. könnyű (1.8—2.5 mm. vastag) fekete 17—. 3. nehéz (2.5 mm.-nál vastagabb, szíjbőr) barna 16'50. 4. nehéz (2.5 mm.-nél vastagabb, szíjbőr) fekete 15'50. Vache talpbőr: 1. fél és egész darabokban 11—. 2. kruponokban 12'65. 3. nyakrészek 9'80. 4. hasrészek 8'90. Cseresávás talpbőr: 1. fél és egész darabokban 12—. 2. kruponokban 13'80. 3. nyakrészek 10'70. 4. hasrészek 9'70. Háromszor csávázott talpbőr: 1. fél és egész darabokban 12—. 2. kruponokban 14'40. 3. nyakrészek 10—. 4. hasrészek 9—. B) Lóborék: Talpbélésbőr 12—.

Ezeket a legmagasabb árakat, amelyek magukban foglalják a rakodó állomáshoz való szállításhoz és a csomagolásnak, illetőleg átkötésnek költségét is, kilogrammonként készpénzfizetés mellett történt eladás esetére kell érteni.

Kész marha- és lóboréknek kicsinyben való eladására szolgáló helyiségekben a kész marha- és lóborékért követelhető legmagasabb árakat feltüntetett árjegyzéket könnyen látható és hozzáférhető helyen ki kell függeszteni. Aki a megállapított maximális árakat áthágja, vagy a fenti rendelkezések egyébként meg nem felel, az 1914. L. tc. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik.

Arad, 1915. június hó 29-én.

Grein, főkapitány.

*6 gymnasiumot végzett fiatalember, aki
a szünidő alatt a gyógyszerészettel fog-
lalkozni akar, felvétetik Hajós Árpád
gyógyszertárában.*

Gyöngyfehér fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A
szájüreget desinficiálja, utólze
igen kellemes. Ára egy porcellán-
szelencének 60 fillér.

Lábizzadás,

kézizzadás

biztosan és leggyorsabban elmu-
lik a „PEPPO” folyadék és
Peppo” hintőpor segítségével.

Szárit! Szagtalanít!

Peppo folyadék ára utasítással 1 korona.
Peppo-hintőpor ára utasítással 70 fillér.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedüli nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrassy-tér 22. sz. (Megyeházzal szemben.)

ALVÁCZA

kénes hőgyógyfürdő

Arad- és Hunyadmegye határán.

Kitűnő eredménnyel gyógyít esúzt, köszvényt,
reumát, esontszút, lobosodást és különböző női
bajokat.

A fürdőközönség kényelmének nagyobb fokú kielégítésére,
tetemes befektetéssel új fürdőház épült, teljesen
modernül berendezve, uszodával és kádfürdővel.
Természetes kénes hőforrása 28—32 és 38° C hőmér-
sékletűek. Nagy árnyas park. Gyönyörű kiránduló-
helyek. Tennis- és tekepályák. Kitűnő ózondus
levegő.

Csodás gyógyhatás.

A vonatok közvetlenül a fürdőparknál állanak
meg. — Posta és táviró.

Külön rituális koszt kapható.
Sebesült katonáknak 30% engedmény. Prospektussal
készséggel szolgál

BERKOVITS IZIDOR,
fürdőtulajdonos.

2453

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik.

Minden szó 4 fillér. Vastagabb betűvel 8 fillér.

Vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzással jelzandők.

A legkisebb hirdetés 60 fillér. Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/6 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

OKTATÁS.

Hegedű és szögóra

órákat ad a Hegyalján, a budapesti symphonikus zenekar szólistája. Cím Kollár, György, Mihály-nyaraló. 2466

ALKALMAZÁST KERES.

Nyugdíjas vasutas

könyvvezetői, irodai, vagy bizalmi állást elvállal. Cím a kiadóhivatalban. 2248

Ügyvédi irnok

több évi gyakorlattal, gépirásban jártas, azonnali belépésre állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2478

Uri háznál

mosást és vasalást elvállalok. Cím Illés-u. 121. 2477

Alkalmazást keres

kereskedelmi tanfolyamot végzett 8 évi irodai gyakorlattal bíró leány. Cím a kiadóban. 2487

ALKALMAZÁST NYER.

Német és francia nyelvben jártas intelligens nőt keresek a nyári hónapokra. Jelentkezni lehet f. hó 16-án József főherceget 7. sz. alatt a házfelügyelőnél. 2463

Pénztáros kisasszony

azonnali belépésre kerestetik Polák József fűszernagykereskedésben. 2497

Két kis fiú mellé

szerény igényű, esetleg árva leánykát keresek. Andrassy-tér 25, I., 29.

Holti szolgáló vagy kifizető fiú felvétetik Dürr Kocsárd fűszerüzletében. 2589

Nagyobb

délmagyarországi részvénygyűjtemény keres megelőzői belépésre szakmabeli, hadmentes buzaátvevőt, feltétlenül megbízható erőt. Részletes ajánlatok „Buzaátvevő” jellege alatt a kiadóhivatalba kértetnek. 2492

Tanulók

felvétetnek Welsz Hugó fényképeseti műtermében, Aradon. 2458

Nyugdíjas vasutas,

aki pénzkezelésben, könyvelésben jártas, továbbá 4 polgári végzettségű családból való gyakornok felvételben alkalmazást nyerne. Cím a kiadóhivatalban. 2486

Egy nagyobb kifizető fiú felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

ÜZLETEK.

Andrassy-tér 8.

számu házban egy kisebb üzlethelyiség — különösen dohányüzletnek alkalmas — azonnala kiadó. Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában, József főherceget 22. szám.

KIADÓ LAKÁS.

Kétszobás tiszta

lakások vízvezetékkel konyhában, azonnal vagy augusztusra kiadó. Csernovits-utca 25. 2467

Erzsébet királyné körút 18 a számu ház első emelete, mely modern ötszobás lakásból áll, azonnal vagy f. évi augusztus hó elsejére kiadó. 1648

Nádor- és Dobó u. sarok

4 utcai szoba, üvegezett veranda, fürdőszoba és mellékhelyiségek-ből álló renovált lakás augusztus 1-re kiadó. 2291

2 szobás

udvari lakások Andrassy-tér 8. sz. alatt azonnala kiadók. Bővebbet a házmesternél

Andrassy-tér 8. sz.

alatt egy i. emeleti utcai lakás, mely irodának, vagy üzleti célra igen alkalmas, augusztus 1-re kiadó. Bővebbet a házmesternél

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Keresek jókarban levő

használt pianinót megvételre. Ajánlatokat e lap kiadóhivatala címére „Pianinó” jellegre kérek. 2494

Babot

vesz és elad Färber Lajos, Arad. 2498

A „Rex” máj-ételezir

az egyedüli, amely a disznósirt legjobban pótolja, és emellett sokkal olcsóbb: állandó raktár Ehrenfeld Ignác fűszernagykereskedőnél Arad, Boros Bent-tér. 2468

Papírszalvéta

1000 darab 6 koronáért kapható Pichler Sándor papírkereskedésben, Szabadság-tér. 781

Keresek megvételre

fiatal tiszta fehér orosz spitzkutyát vagy fexteriert. Cím Dobó-6., I. em., 7. ajtó. 2500

Boszniai szilvaik

kapható Färber Lajos cégnél. 2430

Bladó

2 hintó, hevederek, bőrsallang, 8 as eséplőgép, igáskocsik, szekek, ekék, boronák, stb. Bővebbet Verbos-iroda, Arad. 2488

Fehér vászon-

cipők, kivágott, párja 6 korona, egy pántos 7 korona, Pumps kivágott 8 korona, fűzős regatta, amerikai forma 10 korona. Cipő Tőzsde Arad, Apollo mozi mellett. 5181

Aranyat és Ezüstöt

legmagasabb áron vesz, vagy beoszerél; ugyszintén régiségeket vesz és elad 693

Losonczy Lajos

óras és ékszerész üzlete

ARAD, Szabadság-tér. Telefon 944.

439-1915. eln. szám.

Hirdetmény

a huszfogyasztás korlátozásáról.

A magyar királyi miniszteriumnak 2857-1915. M. E. számu rendelkezése alapján ezennel közhírré teszem, hogy mérhahust, borjubust és sertésbust a hét két napján és pedig kedden és pénteken akár nagyban, akár kicsinyben (adagokban) árulni, vagy egyébként forgalomba hozni tilos.

Ugyanezen napokon tilos fogadókban, vendéglőkben egyleti jellegű és más étkező helyeken az említett huszemékekből előállított ételeket kiszolgáltatni.

Ez a tilalom nem vonatkozik a háziiparban előállított olyan állóképes huszészítményekre, amelyeknek előállítása hosszabb időt igényel és fogyasztása hosszabb időt át tartó; nem vonatkozik továbbá a szárvasmarha, borjú és sertés levágásából nyert és emberi táplálkozásra alkalmas melléktermékekre.

Husnak vagy husléleknak elárulására szolgáló üzletekben tilos az előbb meghatározott napokon ezen rendelkezés tilalma alá eső húst, vagy ételt az elárulási helyiségben a közönség részére, az átvételt vagy elfogyasztást lehetővé tevő módon készen tartani.

A ki jelen hirdetményben foglalt tiltó rendelkezéseket megszegi, amennyiben eszelekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1914. évi L. tez. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel súntetendő.

Ezen hirdetményben foglalt

rendelkezősek azonnal hatályba lépnek.

Arad, 1915. évi július hó 12.

Green Nándor.

lakapitány.

Kékkő és hárs

kapható

Färber Lajos cégnél.

2419

Kugli és Scholet

különlegesség füstölt

hussal minden

szombaton

kapható. Megrendelések házon kívül is a

Goldmann-féle új étteremben

elfogadtatnak. 2496

Báró Bohus-palota

(Apollo színház mellett.)

Gépészöltönyök és etetőruhák az aratáshoz

legjutányosabb áron kaphatók 2277

Moskovitz Zs.

férfi ruha áruházában

Arad, színház-épület.

Nagyszorban bevált a harcokban katonák és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalmcsillapító bebiztosítás

meghűlés, rheuma, közvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. csajtel. csapoz.

Horgony-Pain-Expeller porlaka.

Úvegje K-20, 140, 8-

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany Oroszlános” című Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága I. Elisabethstr. 6.

szépségtud. szállítás.

8309